

3. Zobrazení variant vymezení venkova ve vybraných ukazatelích

Dalším krokem při úvahách o hodnocení jednotlivých navržených variant byl výběr skupiny ukazatelů, které máme k dispozici do úrovně obcí a u kterých předpokládáme vzhledem k jejich vypovídací schopnosti zobrazení rozdílů mezi městským a venkovským prostorem. To je podrobně popsáno pro každý ukazatel samostatně v následujících podkapitolách.

Tato kapitola se zaměřila na výpočty za vybrané ukazatele pro všechny varianty venkovského prostoru a jejich ohodnocení. Pro všech šest variant pak byly naplněny tabulky a grafy se základními statistickými indikátory a bylo možné porovnat, jak se hodnoty těchto indikátorů mění s ohledem na různá vymezení venkovského prostoru.

Bylo hodnoceno celkem 17 ukazatelů z oblasti demografie, bydlení, ekonomické aktivity, nezaměstnanosti, podnikání, charakteru půdy a vybavenosti obcí:

1. Přirozený přírůstek obyvatel
2. Živě narození
3. Přírůstek obyvatel stěhováním
4. Průměrný věk obyvatel
5. Index ekonomického zatížení
6. Dokončené byty
7. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu
8. Míra ekonomické aktivity
9. Pracovní místa
10. Zaměstnaní v zemědělství
11. Míra nezaměstnanosti
12. Uchazeči o zaměstnání
13. Mikropodniky
14. Zemědělská půda
15. Lesní pozemky
16. Zastavěné a ostatní plochy
17. Obce s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod

Pro každý ukazatel je v úvodní tabulce uveden název použitého ukazatele, jeho popis z hlediska definice a zdroj, ze kterého se čerpalo. Následuje text, který hodnotí situaci v České republice a poté je hodnocení pro kraj s tím, že bylo využito i mezikrajské srovnání pro dokreslení postavení a úrovně venkovského prostoru kraje vzhledem k celému území České republiky. Venkovský prostor pro daný ukazatel ve všech variantách je zobrazen v grafu podle krajů. V těchto grafech v prvním sloupci uvádíme hodnotu za celý kraj, tj. městský (M) a venkovský (V) prostor.

Tabulka obsahuje hodnoty vypočtené pro městský i venkovský prostor také podle krajů. Byl vypočten i úhrn za Českou republiku bez Hlavního města Prahy, který slouží pro srovnání městského prostoru podle krajů, v němž má Praha svoje specifické postavení.

3.1. Přirozený přírůstek obyvatel

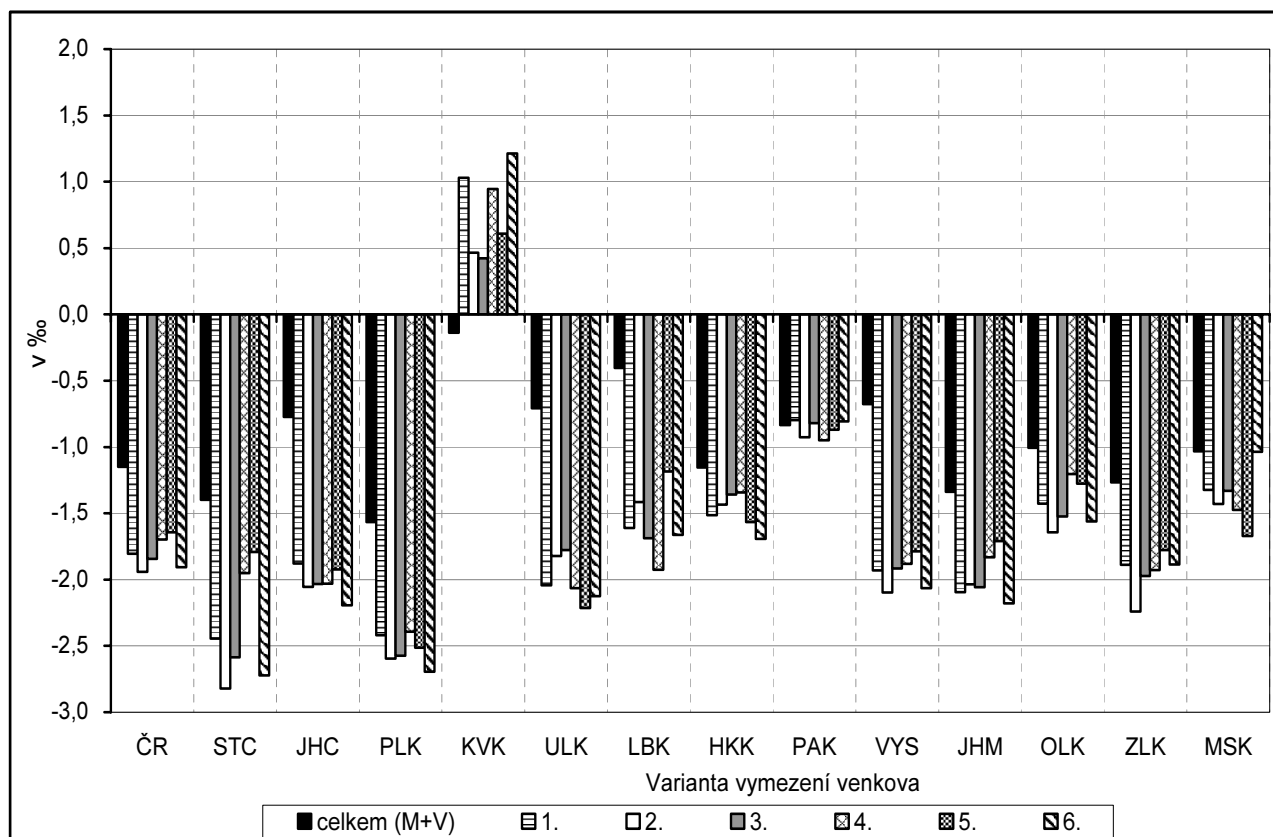
Ukazatel 1	Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)
Popis	Ukazatel vyjadřuje relaci mezi přirozeným přírůstkem obyvatel a celkovým počtem obyvatel v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu sledovaného období. V zájmu srovnatelnosti ročních ukazatelů s ukazateli za delší časové období byl při výpočtu tohoto typu míry střední stav počtu obyvatel za sledované období násoben sedmi.
Zdroj	Český statistický úřad

V souhrnu let 2000 – 2006 dosáhl přirozený přírůstek v přepočtu na 1 000 obyvatel v celé **České republice hodnoty -1,15 ‰**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak -1,03 ‰ (záporná hodnota vypovídá o převaze počtu zemřelých nad počtem živě narozených). Ve všech krajích kromě Karlovarského a Pardubického se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy **méně příznivá hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru**. Současně se však ukazuje, že ve většině krajů obyvatelstvo ve sledovaném období ubývá převahou zemřelých nad počtem živě narozených. Výjimku tvoří pouze venkovský prostor ve vymezení všech šesti variant v Karlovarském kraji, městský prostor ve vymezení všech šesti variant v kraji Vysočina a městský prostor ve vymezení varianty 3 v Libereckém kraji.

Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel se tak ve venkovském prostoru celé České republiky pohybuje v intervalu od -1,94 ‰ ve variantě 2 do -1,64 ‰ ve variantě 5. Naopak výsledná hodnota v městském prostoru České republiky se nachází v intervalu od -0,92 ‰ ve variantě 1 a variantě 4 do -0,90 ‰ ve variantě 3 a variantě 5.

V Pardubickém kraji dosáhl sledovaný ukazatel v období let 2000 – 2006 hodnoty -0,83 ‰, je to šestá nejpříznivější hodnota v mezikrajším srovnání (bez Hl. města Prahy). Ve venkovském prostoru Pardubického kraje byl ve všech šesti variantách vymezení území zjištěn druhý nejvyšší přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (po Karlovarském kraji); nabýval hodnot v intervalu od -0,95 ‰ ve variantě 4 do -0,80 ‰ ve variantě 1. V městském prostoru byla nejméně příznivá hodnota přirozeného přírůstku na 1 000 obyvatel zjištěna v první variantě (-0,86 ‰), nejpříznivější ve čtvrté variantě (-0,76 ‰).

Graf 3.1 Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Tab. 3.1 Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Měřicí jednotka: ‰

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	-1,15	-0,92	-1,81	-0,91	-1,94	-0,90	-1,84	-0,92	-1,70	-0,90	-1,64	-0,91	-1,91
	odchylka (+/-)	-	0,23	-0,66	0,24	-0,79	0,25	-0,70	0,23	-0,55	0,25	-0,50	0,23	-0,76
ČR bez Prahy	hodnota	-1,03	-0,71	-1,81	-0,70	-1,94	-0,68	-1,84	-0,71	-1,70	-0,66	-1,64	-0,71	-1,91
	odchylka (+/-)	-	0,32	-0,77	0,33	-0,91	0,35	-0,81	0,33	-0,67	0,38	-0,61	0,32	-0,88
Středočeský	hodnota	-1,40	-0,65	-2,44	-0,62	-2,82	-0,62	-2,59	-0,96	-1,95	-1,00	-1,79	-0,69	-2,72
	odchylka (+/-)	-	0,75	-1,05	0,78	-1,42	0,77	-1,19	0,44	-0,55	0,40	-0,39	0,71	-1,33
Jihočeský	hodnota	-0,77	-0,23	-1,88	-0,06	-2,06	-0,04	-2,03	-0,12	-2,03	-0,04	-1,92	-0,15	-2,19
	odchylka (+/-)	-	0,54	-1,11	0,72	-1,28	0,73	-1,26	0,65	-1,26	0,73	-1,15	0,62	-1,42
Plzeňský	hodnota	-1,57	-1,15	-2,42	-1,06	-2,60	-1,06	-2,57	-1,18	-2,39	-1,00	-2,51	-1,15	-2,70
	odchylka (+/-)	-	0,41	-0,85	0,51	-1,03	0,51	-1,01	0,39	-0,82	0,57	-0,95	0,42	-1,13
Karlovarský	hodnota	-0,14	-0,42	1,03	-0,29	0,46	-0,29	0,42	-0,38	0,95	-0,49	0,61	-0,44	1,21
	odchylka (+/-)	-	-0,29	1,17	-0,16	0,60	-0,15	0,56	-0,24	1,08	-0,36	0,75	-0,31	1,35
Ústecký	hodnota	-0,71	-0,41	-2,04	-0,46	-1,82	-0,45	-1,78	-0,38	-2,07	-0,15	-2,21	-0,40	-2,12
	odchylka (+/-)	-	0,30	-1,33	0,25	-1,11	0,26	-1,07	0,33	-1,36	0,56	-1,51	0,31	-1,41
Liberecký	hodnota	-0,40	-0,03	-1,61	-0,10	-1,41	0,04	-1,69	-0,00	-1,93	-0,06	-1,18	-0,02	-1,66
	odchylka (+/-)	-	0,38	-1,21	0,30	-1,01	0,44	-1,29	0,40	-1,52	0,35	-0,78	0,39	-1,26
Královéhradecký	hodnota	-1,16	-1,00	-1,51	-1,03	-1,43	-1,06	-1,36	-1,07	-1,34	-0,94	-1,57	-0,93	-1,69
	odchylka (+/-)	-	0,16	-0,36	0,12	-0,28	0,10	-0,20	0,09	-0,19	0,22	-0,41	0,23	-0,54
Pardubický	hodnota	-0,83	-0,86	-0,80	-0,79	-0,93	-0,84	-0,82	-0,76	-0,95	-0,81	-0,87	-0,85	-0,81
	odchylka (+/-)	-	-0,02	0,04	0,05	-0,09	-0,01	0,01	0,07	-0,11	0,02	-0,04	-0,02	0,03
Vysočina	hodnota	-0,67	0,22	-1,93	0,30	-2,10	0,26	-1,92	0,18	-1,88	0,22	-1,79	0,27	-2,06
	odchylka (+/-)	-	0,90	-1,26	0,98	-1,42	0,93	-1,24	0,85	-1,21	0,89	-1,11	0,94	-1,39
Jihomoravský	hodnota	-1,34	-1,02	-2,10	-1,13	-2,03	-1,02	-2,06	-1,05	-1,83	-1,08	-1,71	-1,04	-2,18
	odchylka (+/-)	-	0,32	-0,76	0,21	-0,70	0,32	-0,72	0,29	-0,49	0,26	-0,37	0,30	-0,84
Olomoucký	hodnota	-1,01	-0,79	-1,43	-0,76	-1,64	-0,73	-1,53	-0,86	-1,20	-0,79	-1,28	-0,74	-1,56
	odchylka (+/-)	-	0,22	-0,42	0,25	-0,64	0,28	-0,52	0,14	-0,20	0,22	-0,27	0,27	-0,56
Zlínský	hodnota	-1,27	-1,01	-1,89	-0,90	-2,24	-0,92	-1,97	-0,85	-1,93	-0,89	-1,78	-1,02	-1,89
	odchylka (+/-)	-	0,26	-0,62	0,37	-0,97	0,34	-0,71	0,42	-0,66	0,38	-0,51	0,25	-0,62
Moravskoslezský	hodnota	-1,03	-0,98	-1,32	-0,99	-1,43	-0,99	-1,33	-0,90	-1,47	-0,80	-1,67	-1,03	-1,04
	odchylka (+/-)	-	0,05	-0,29	0,04	-0,40	0,05	-0,30	0,13	-0,44	0,23	-0,64	0,00	-0,00

3.2. Živě narození

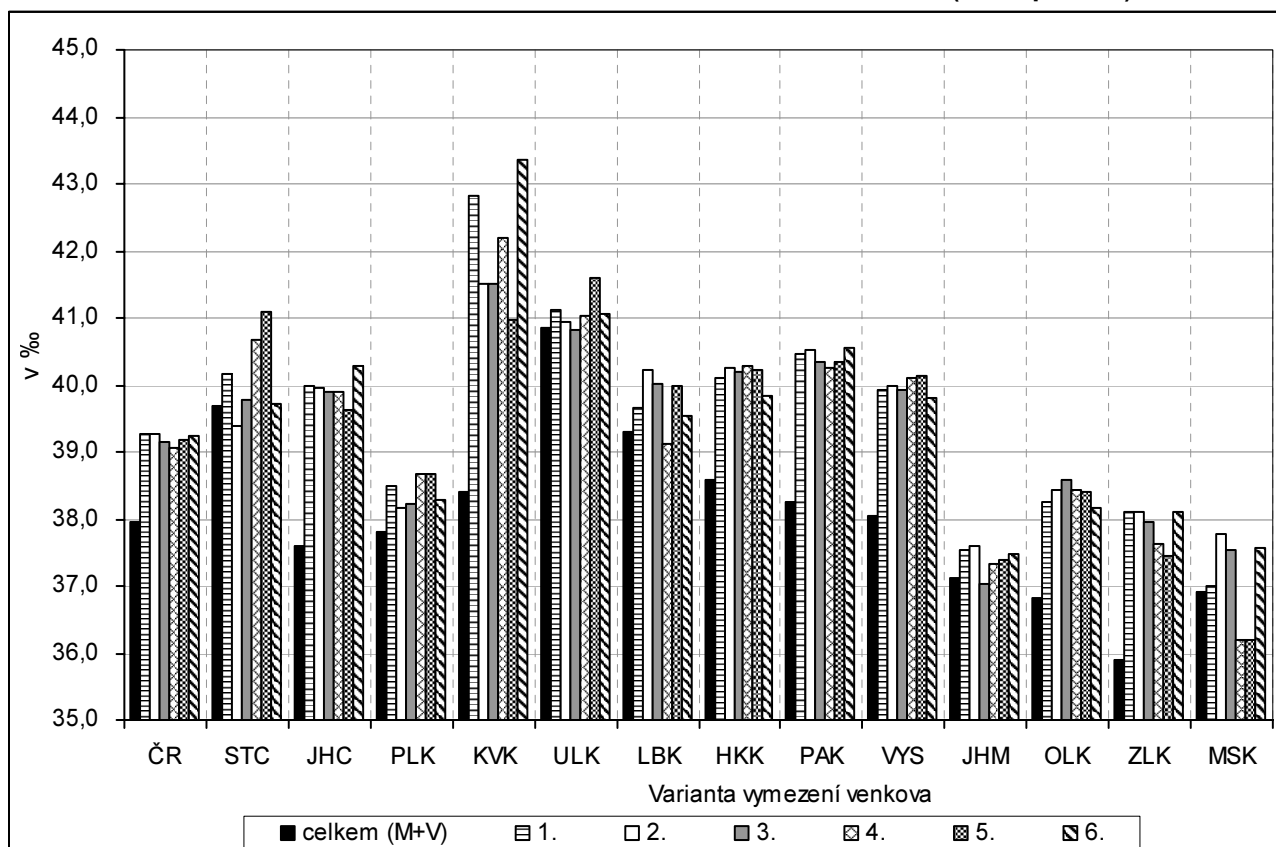
Ukazatel 2	Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr)
Popis	Ukazatel je nazýván obecnou mírou plodnosti, je definován jako poměr počtu živě narozených na 1 000 žen v reprodukčním věku, tj. žen ve věkové skupině 15 – 49 let. V zájmu srovnatelnosti ročních ukazatelů s ukazateli za delší časové období byl při výpočtu tohoto typu míry střední stav počtu žen v reprodukčním věku za sledované období násoben sedmi.
Zdroj	Český statistický úřad

Ukazatel živě narození v letech 2000 - 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let dosáhl v celé **České republice hodnoty 37,95 ‰**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 38,07 ‰. Ve většině krajů se u všech šesti variant vymezení venkova projevuje vždy **vyšší hodnota sledovaného ukazatele ve srovnání s městským prostorem**. Vypovídá tak o příznivější úrovni porodnosti ve venkovských obcích než v městských částech republiky. Výjimku tvoří vymezení venkovského prostoru podle varianty 2 ve Středočeském kraji, vymezení venkovského prostoru podle varianty 3 v Ústeckém a Jihomoravském kraji, vymezení venkovského prostoru podle varianty 4 v Libereckém kraji a vymezení venkovského prostoru podle varianty 4 a 5 v Moravskoslezském kraji.

Výsledná hodnota ukazatele živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let se tak ve venkovském prostoru celé České republiky pohybuje v intervalu od 39,06 ‰ ve variantě 4 do 39,28 ‰ současně ve variantě 1 a 2. Naopak výsledná hodnota v městském prostoru České republiky se nachází v intervalu od 37,34 ‰ ve variantě 5 do 37,56 ‰ ve 2 variantách, a to 2 a 6.

V Pardubickém kraji dosáhl sledovaný ukazatel 38,25 ‰, což představuje šestou nejvyšší hodnotu mezi kraji České republiky. Ve všech typech vymezení venkovského prostoru nalzáme v kraji výrazně vyšší úroveň porodnosti než v městském prostoru. Nejvyšší hodnoty dosáhl ukazatel živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let v šesté variantě vymezení venkova (40,56 ‰), nejnižší ve čtvrté variantě (40,26 ‰). V městském prostoru nabývá ukazatel hodnot v rozmezí od 36,86 ‰ ve variantě 5 do 37,12 ‰ ve variantě 2.

Graf 3.2 Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr)

Tab. 3.2 Živě narození v letech 2000 – 2006 na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let (roční průměr)

Měřicí jednotka: ‰

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	
ČR celkem	hodnota	37,95	37,50	39,28	37,56	39,28	37,53	39,14	37,51	39,06	37,34	39,19	37,56	39,25
	odchylka (+/-)	-	-0,45	1,33	-0,39	1,34	-0,41	1,20	-0,44	1,11	-0,60	1,24	-0,38	1,30
ČR bez Prahy	hodnota	38,07	37,59	39,28	37,66	39,28	37,63	39,14	37,61	39,06	37,42	39,19	37,66	39,25
	odchylka (+/-)	-	-0,48	1,21	-0,41	1,21	-0,44	1,07	-0,46	0,99	-0,65	1,12	-0,41	1,18
Středočeský	hodnota	39,70	39,38	40,16	39,86	39,37	39,64	39,78	38,96	40,66	38,34	41,10	39,68	39,73
	odchylka (+/-)	-	-0,31	0,46	0,17	-0,32	-0,05	0,08	-0,73	0,97	-1,36	1,41	-0,02	0,03
Jihočeský	hodnota	37,61	36,52	39,98	36,39	39,96	36,37	39,89	36,50	39,90	36,42	39,61	36,53	40,30
	odchylka (+/-)	-	-1,09	2,37	-1,22	2,35	-1,24	2,28	-1,11	2,29	-1,19	2,00	-1,08	2,69
Plzeňský	hodnota	37,81	37,50	38,50	37,65	38,16	37,62	38,21	37,43	38,67	37,33	38,66	37,65	38,27
	odchylka (+/-)	-	-0,32	0,69	-0,16	0,34	-0,19	0,40	-0,39	0,86	-0,48	0,85	-0,16	0,46
Karlovarský	hodnota	38,40	37,34	42,81	37,61	41,51	37,56	41,50	37,56	42,19	37,18	40,98	37,29	43,35
	odchylka (+/-)	-	-1,06	4,42	-0,79	3,12	-0,84	3,10	-0,83	3,79	-1,22	2,58	-1,11	4,96
Ústecký	hodnota	40,87	40,81	41,12	40,85	40,94	40,88	40,81	40,83	41,02	40,60	41,61	40,82	41,07
	odchylka (+/-)	-	-0,05	0,26	-0,01	0,07	0,01	-0,05	-0,04	0,16	-0,26	0,74	-0,04	0,20
Liberecký	hodnota	39,31	39,22	39,65	39,06	40,22	39,09	40,02	39,36	39,13	39,02	39,99	39,25	39,54
	odchylka (+/-)	-	-0,10	0,33	-0,26	0,91	-0,23	0,71	0,05	-0,19	-0,29	0,68	-0,07	0,23
Královéhradecký	hodnota	38,57	37,91	40,10	37,86	40,24	37,82	40,19	37,80	40,28	37,73	40,22	38,05	39,84
	odchylka (+/-)	-	-0,66	1,53	-0,71	1,67	-0,75	1,62	-0,77	1,71	-0,84	1,65	-0,52	1,27
Pardubický	hodnota	38,25	37,00	40,45	37,12	40,51	37,04	40,33	37,07	40,26	36,86	40,33	37,06	40,56
	odchylka (+/-)	-	-1,25	2,20	-1,13	2,26	-1,21	2,08	-1,18	2,00	-1,39	2,08	-1,20	2,30
Vysočina	hodnota	38,03	36,80	39,92	36,81	39,98	36,73	39,93	36,69	40,11	36,48	40,14	36,93	39,81
	odchylka (+/-)	-	-1,24	1,89	-1,22	1,94	-1,30	1,89	-1,34	2,07	-1,55	2,11	-1,10	1,78
Jihomoravský	hodnota	37,11	36,93	37,55	36,97	37,60	37,14	37,04	36,98	37,33	36,92	37,38	36,98	37,48
	odchylka (+/-)	-	-0,18	0,44	-0,14	0,49	0,03	-0,07	-0,13	0,22	-0,18	0,27	-0,13	0,37
Olomoucký	hodnota	36,81	36,08	38,27	36,21	38,42	35,90	38,58	35,70	38,44	35,60	38,39	36,18	38,17
	odchylka (+/-)	-	-0,72	1,46	-0,59	1,62	-0,90	1,78	-1,11	1,63	-1,21	1,58	-0,62	1,36
Zlínský	hodnota	35,89	35,01	38,12	35,08	38,12	34,93	37,95	34,83	37,63	34,77	37,46	35,02	38,11
	odchylka (+/-)	-	-0,88	2,23	-0,80	2,23	-0,96	2,06	-1,05	1,75	-1,11	1,57	-0,86	2,22
Moravskoslezský	hodnota	36,91	36,90	37,01	36,82	37,78	36,82	37,52	37,12	36,20	37,16	36,20	36,83	37,55
	odchylka (+/-)	-	-0,02	0,10	-0,09	0,86	-0,10	0,61	0,21	-0,72	0,25	-0,71	-0,09	0,64

3.3. Přírůstek obyvatelstva stěhováním

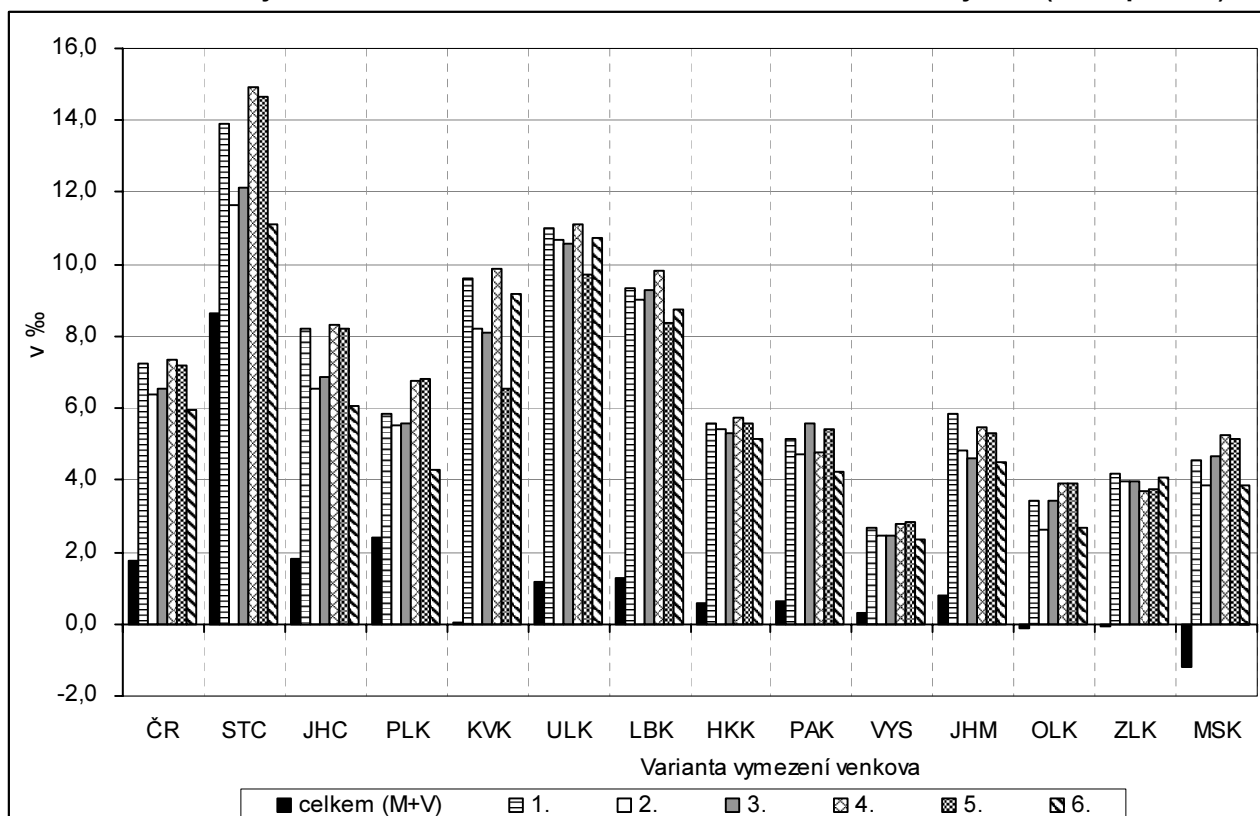
Ukazatel 3	Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)
Popis	Ukazatel vyjadřuje relaci mezi přírůstkem obyvatel stěhováním a celkovým počtem obyvatel v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu sledovaného období. V zájmu srovnatelnosti ročních ukazatelů s ukazateli za delší časové období byl při výpočtu tohoto typu míry střední stav počtu obyvatel za sledované období násoben sedmi.
Zdroj	Český statistický úřad

Ukazatel přírůstek stěhováním na 1 000 obyvatel dosáhl v souhrnu let 2000 – 2006 v celé **České republice hodnoty 1,76 ‰**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 1,53 ‰. Kladná hodnota vypovídá o výrazné převaze počtu přistěhovaných nad počtem vystěhovaných. Ve všech krajích se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy **zřetelně vyšší hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru**. Je patrné, že ve všech porovnávaných typech vymezení venkovské obce získávají obyvatelstvo stěhováním a vykazují příznivé kladné saldo migrace. Městský prostor naopak zpravidla obyvatelstvo stěhováním ztrácí a s výjimkou Středočeského a Plzeňského kraje lze pozorovat ve všech šesti variantách vymezení městského prostoru ve zbývajících krajích záporné saldo migrace.

Přírůstek stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel se ve venkovském prostoru celé České republiky pohybuje v intervalu od 5,97 ‰ ve variantě 6 do 7,34 ‰ ve variantě 4. Naopak výsledná hodnota se v městském prostoru České republiky nachází v intervalu od -1,01 ‰ ve variantě 5 do 0,46 ‰ ve variantě 6 a v porovnání všech šesti variant vymezení městského prostoru byly vykázány 3 záporné a 3 kladné hodnoty sledovaného ukazatele.

Přírůstek obyvatel stěhováním na 1 000 obyvatel v letech 2000 – 2006 dosáhl v **Pardubickém kraji** hodnoty 0,64 ‰, což představuje sedmý nejvyšší přírůstek stěhováním v mezikrajském srovnání (bez Hl. města Prahy). Ve venkovském prostoru nabývá hodnot v intervalu od 4,23 ‰ v šesté variantě do 5,59 ‰ ve třetí variantě; s těmito hodnotami zůstává kraj pod průměrem ČR a řadí se tak mezi kraje s nižšími přírůstky stěhováním ve venkovském prostoru. V městském prostoru nabývá ukazatel hodnot od -2,71 ‰ ve variantě 5 do -1,31 ‰ ve variantě 6 a ukazuje tak úbytek obyvatel stěhováním v městských obcích kraje. Ve třetí variantě vymezení území byl v kraji zjištěn vůbec největší úbytek obyvatel stěhováním v městském prostoru mezi všemi kraji ČR. Přírůstek obyvatel stěhováním vykazovaly městské obce pouze ve Středočeském kraji a v Plzeňském kraji (s výjimkou varianty 5).

Graf 3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Tab. 3.3 Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Měřicí jednotka: ‰

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	1,76	-0,17	7,26	0,35	6,36	0,02	6,52	-0,54	7,34	-1,01	7,21	0,46	5,97
	odchylka (+/-)	-	-1,93	5,50	-1,41	4,60	-1,74	4,76	-2,30	5,58	-2,77	5,45	-1,30	4,21
ČR bez Prahy	hodnota	1,53	-0,84	7,26	-0,20	6,36	-0,62	6,52	-1,31	7,34	-1,95	7,21	-0,08	5,97
	odchylka (+/-)	-	-2,37	5,73	-1,74	4,83	-2,15	4,99	-2,85	5,81	-3,48	5,68	-1,61	4,44
Středočeský	hodnota	8,64	4,86	13,93	7,00	11,64	6,37	12,13	3,65	14,93	2,52	14,67	7,32	11,10
	odchylka (+/-)	-	-3,78	5,29	-1,63	3,00	-2,27	3,49	-4,99	6,29	-6,12	6,03	-1,31	2,46
Jihočeský	hodnota	1,80	-1,35	8,19	-0,85	6,53	-1,15	6,85	-1,59	8,32	-2,26	8,18	-0,07	6,08
	odchylka (+/-)	-	-3,14	6,40	-2,64	4,74	-2,95	5,05	-3,39	6,53	-4,05	6,39	-1,87	4,28
Plzeňský	hodnota	2,39	0,72	5,83	0,82	5,54	0,75	5,60	0,31	6,76	-0,28	6,83	1,69	4,27
	odchylka (+/-)	-	-1,67	3,44	-1,57	3,15	-1,63	3,22	-2,07	4,38	-2,67	4,45	-0,69	1,89
Karlovarský	hodnota	0,02	-2,33	9,61	-2,09	8,19	-2,22	8,08	-2,19	9,90	-3,10	6,52	-2,06	9,17
	odchylka (+/-)	-	-2,35	9,59	-2,11	8,18	-2,24	8,06	-2,21	9,88	-3,12	6,51	-2,08	9,15
Ústecký	hodnota	1,19	-0,99	10,98	-0,92	10,70	-1,11	10,56	-1,22	11,11	-1,99	9,69	-0,89	10,74
	odchylka (+/-)	-	-2,18	9,79	-2,11	9,51	-2,30	9,37	-2,40	9,92	-3,18	8,50	-2,08	9,55
Liberecký	hodnota	1,28	-1,22	9,32	-1,05	9,03	-1,45	9,26	-0,97	9,84	-1,86	8,36	-1,00	8,76
	odchylka (+/-)	-	-2,50	8,04	-2,33	7,75	-2,73	7,98	-2,25	8,56	-3,14	7,07	-2,28	7,47
Královéhradecký	hodnota	0,60	-1,62	5,58	-1,49	5,41	-1,64	5,31	-1,76	5,72	-2,01	5,59	-1,32	5,15
	odchylka (+/-)	-	-2,22	4,98	-2,09	4,80	-2,25	4,71	-2,36	5,12	-2,62	4,99	-1,93	4,55
Pardubický	hodnota	0,64	-2,04	5,17	-1,49	4,70	-2,37	5,59	-1,92	4,79	-2,71	5,42	-1,31	4,23
	odchylka (+/-)	-	-2,68	4,53	-2,13	4,06	-3,01	4,95	-2,56	4,15	-3,35	4,78	-1,95	3,59
Vysočina	hodnota	0,33	-1,35	2,69	-1,15	2,48	-1,28	2,47	-1,42	2,81	-1,69	2,85	-1,04	2,35
	odchylka (+/-)	-	-1,68	2,36	-1,48	2,15	-1,61	2,14	-1,75	2,48	-2,02	2,52	-1,37	2,02
Jihomoravský	hodnota	0,80	-1,32	5,86	-0,40	4,83	-0,88	4,61	-1,92	5,47	-2,39	5,32	-0,51	4,52
	odchylka (+/-)	-	-2,12	5,06	-1,20	4,03	-1,68	3,81	-2,72	4,67	-3,20	4,52	-1,31	3,72
Olomoucký	hodnota	-0,13	-1,98	3,43	-1,20	2,64	-2,04	3,44	-3,00	3,89	-3,39	3,93	-1,49	2,69
	odchylka (+/-)	-	-1,85	3,57	-1,07	2,77	-1,91	3,58	-2,87	4,02	-3,26	4,06	-1,36	2,82
Zlínský	hodnota	-0,09	-1,85	4,19	-1,62	3,98	-2,06	3,95	-2,48	3,70	-2,91	3,74	-1,79	4,09
	odchylka (+/-)	-	-1,76	4,28	-1,53	4,07	-1,97	4,04	-2,38	3,79	-2,82	3,83	-1,70	4,18
Moravskoslezský	hodnota	-1,17	-2,15	4,57	-1,74	3,88	-2,13	4,69	-3,09	5,24	-3,47	5,16	-1,86	3,84
	odchylka (+/-)	-	-0,98	5,74	-0,57	5,05	-0,96	5,86	-1,92	6,41	-2,30	6,33	-0,69	5,01

3.4. Průměrný věk obyvatel

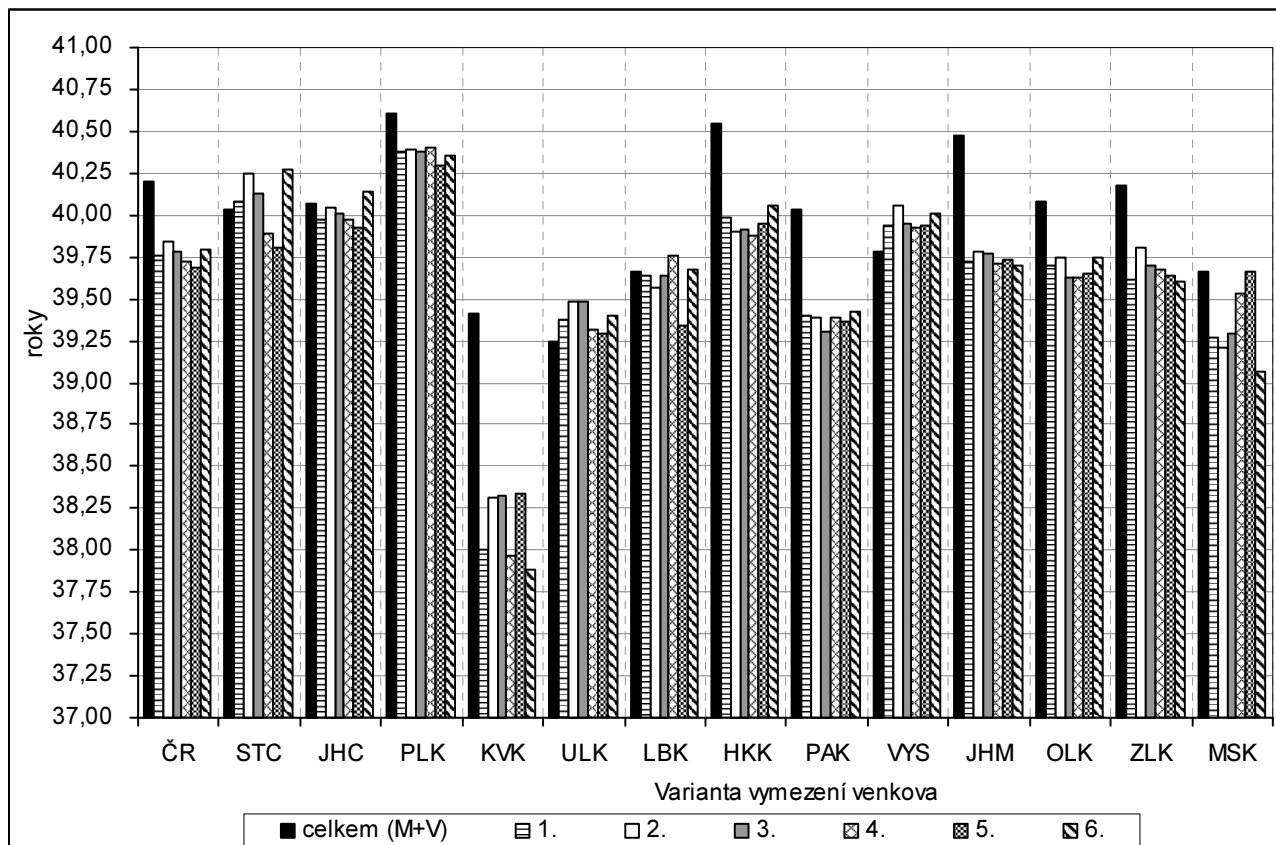
Ukazatel 4	Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006
Popis	Průměrný věk obyvatelstva je počítán jako aritmetický průměr věku všech žijících jedinců v dané populaci. Je váženým průměrem počtu let, které prožili příslušníci dané populace.
Zdroj	Český statistický úřad

Průměrný věk obyvatel celé **České republiky** k 31. 12. 2006 dosáhl **40,21 let**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 40,00 let. Výsledná hodnota ukazatele tak jednoduchým způsobem charakterizuje věkovou strukturu obyvatel. V osmi ze třinácti krajů (bez Hlavního města Prahy) se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy **nižší hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru**. Z tohoto pohledu je patrné, že venkovské obyvatelstvo má zpravidla mladší, příznivější věkové složení. Výjimku tvoří všech šest variant vymezení venkovského prostoru v Ústeckém kraji a v kraji Vysočina, varianta 1, 2, 3 a 6 vymezení venkova ve Středočeském kraji, varianta 6 u Jihočeského kraje a nakonec i varianta 4 a 6 vymezení venkovského prostoru v Libereckém kraji.

Průměrný věk obyvatel České republiky se ve venkovském prostoru pohybuje v intervalu od 39,69 let ve variantě 5 do 39,84 let ve variantě 2. Údaje odhalují velmi nízký rozdíl v hodnotách výsledků variant. Rozdíl mezi nejnižší a nejvyšší hodnotou je pouhých 0,15 let. Stejně nízké variační rozpětí hodnot vykazují i údaje za průměrný věk obyvatel městského prostoru České republiky (opět 0,15 let), pohybují se v intervalu od 40,32 let ve variantě 2 do 40,47 let ve variantě 5.

Průměrný věk obyvatel **Pardubického kraje** k 31. 12. 2006 dosáhl 40,03 let, to představuje šestý nejnižší průměrný věk obyvatel v mezikrajském srovnání (bez Hlavního města Prahy). Sledovaný ukazatel nabývá u venkovského prostoru v kraji hodnot v intervalu od 39,31 let ve variantě 3 do 39,42 let ve variantě 6 a u městského prostoru od 40,37 let ve variantách 2 a 6 do 40,50 let ve variantě 5. Variační rozpětí nejnižších a nejvyšších hodnot je ještě menší než u údajů za celou Českou republiku: 0,14 roku u městského prostoru a pouze 0,11 let u venkovského prostoru. Největší rozdíl v průměrném věku obyvatel mezi městským a venkovským prostorem byl zjištěn ve třetí variantě územního vymezení (1,17 roku), nejmenší v šesté variantě (0,94 roku). V průměru všech šesti variant vymezení území je průměrný věk obyvatel ve venkovském prostoru o 1,05 roku nižší než v městském prostoru.

Graf 3.4 Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006

Tab. 3.4 Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: roky

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	40,21	40,37	39,76	40,32	39,84	40,36	39,78	40,41	39,73	40,47	39,69	40,33	39,80
	odchylka (+/-)	-	0,16	-0,45	0,11	-0,37	0,16	-0,43	0,20	-0,48	0,27	-0,51	0,13	-0,41
ČR bez Prahy	hodnota	40,00	40,10	39,76	40,05	39,84	40,09	39,78	40,13	39,73	40,19	39,69	40,07	39,80
	odchylka (+/-)	-	0,10	-0,24	0,06	-0,16	0,10	-0,22	0,14	-0,27	0,19	-0,31	0,07	-0,20
Středočeský	hodnota	40,03	40,00	40,08	39,91	40,25	39,97	40,13	40,15	39,89	40,28	39,81	39,91	40,27
	odchylka (+/-)	-	-0,04	0,05	-0,12	0,22	-0,06	0,09	0,12	-0,14	0,24	-0,23	-0,13	0,24
Jihočeský	hodnota	40,06	40,11	39,97	40,08	40,04	40,10	40,01	40,11	39,97	40,16	39,92	40,03	40,14
	odchylka (+/-)	-	0,05	-0,09	0,01	-0,02	0,03	-0,05	0,05	-0,09	0,09	-0,14	-0,04	0,08
Plzeňský	hodnota	40,61	40,73	40,37	40,72	40,39	40,73	40,38	40,71	40,41	40,80	40,30	40,71	40,35
	odchylka (+/-)	-	0,12	-0,24	0,11	-0,22	0,12	-0,24	0,10	-0,20	0,19	-0,31	0,10	-0,26
Karlovarský	hodnota	39,41	39,77	38,00	39,71	38,31	39,72	38,32	39,75	37,96	39,95	38,33	39,77	37,89
	odchylka (+/-)	-	0,36	-1,41	0,30	-1,10	0,31	-1,09	0,34	-1,45	0,54	-1,08	0,36	-1,53
Ústecký	hodnota	39,25	39,22	39,37	39,19	39,49	39,19	39,48	39,23	39,32	39,23	39,29	39,21	39,40
	odchylka (+/-)	-	-0,03	0,13	-0,06	0,24	-0,06	0,23	-0,02	0,07	-0,02	0,04	-0,03	0,15
Liberecký	hodnota	39,66	39,67	39,64	39,69	39,57	39,67	39,64	39,63	39,75	39,81	39,34	39,65	39,68
	odchylka (+/-)	-	0,01	-0,02	0,03	-0,09	0,01	-0,02	-0,03	0,09	0,15	-0,32	-0,01	0,02
Královéhradecký	hodnota	40,55	40,81	39,98	40,84	39,90	40,86	39,92	40,87	39,88	40,88	39,95	40,76	40,06
	odchylka (+/-)	-	0,26	-0,57	0,29	-0,65	0,31	-0,63	0,32	-0,67	0,33	-0,61	0,21	-0,49
Pardubický	hodnota	40,03	40,41	39,40	40,37	39,38	40,48	39,31	40,43	39,39	40,50	39,37	40,37	39,42
	odchylka (+/-)	-	0,38	-0,62	0,35	-0,65	0,45	-0,72	0,40	-0,64	0,48	-0,66	0,34	-0,61
Vysočina	hodnota	39,79	39,68	39,94	39,60	40,05	39,66	39,95	39,69	39,93	39,66	39,94	39,64	40,01
	odchylka (+/-)	-	-0,11	0,15	-0,18	0,27	-0,13	0,17	-0,10	0,14	-0,12	0,15	-0,15	0,22
Jihomoravský	hodnota	40,48	40,80	39,73	40,69	39,78	40,80	39,77	40,94	39,71	41,02	39,73	40,76	39,70
	odchylka (+/-)	-	0,32	-0,75	0,21	-0,70	0,32	-0,71	0,46	-0,77	0,54	-0,75	0,28	-0,78
Olomoucký	hodnota	40,08	40,29	39,69	40,21	39,74	40,33	39,62	40,42	39,63	40,44	39,65	40,24	39,75
	odchylka (+/-)	-	0,21	-0,39	0,13	-0,34	0,25	-0,46	0,33	-0,45	0,36	-0,43	0,16	-0,33
Zlínský	hodnota	40,18	40,41	39,62	40,32	39,81	40,42	39,70	40,50	39,68	40,58	39,64	40,42	39,61
	odchylka (+/-)	-	0,24	-0,56	0,14	-0,37	0,24	-0,48	0,32	-0,50	0,40	-0,54	0,24	-0,57
Moravsko-slezský	hodnota	39,67	39,74	39,26	39,72	39,21	39,73	39,29	39,71	39,53	39,67	39,66	39,75	39,06
	odchylka (+/-)	-	0,07	-0,40	0,05	-0,46	0,06	-0,37	0,04	-0,14	0,00	-0,01	0,09	-0,61

3.5. Index ekonomického zatížení

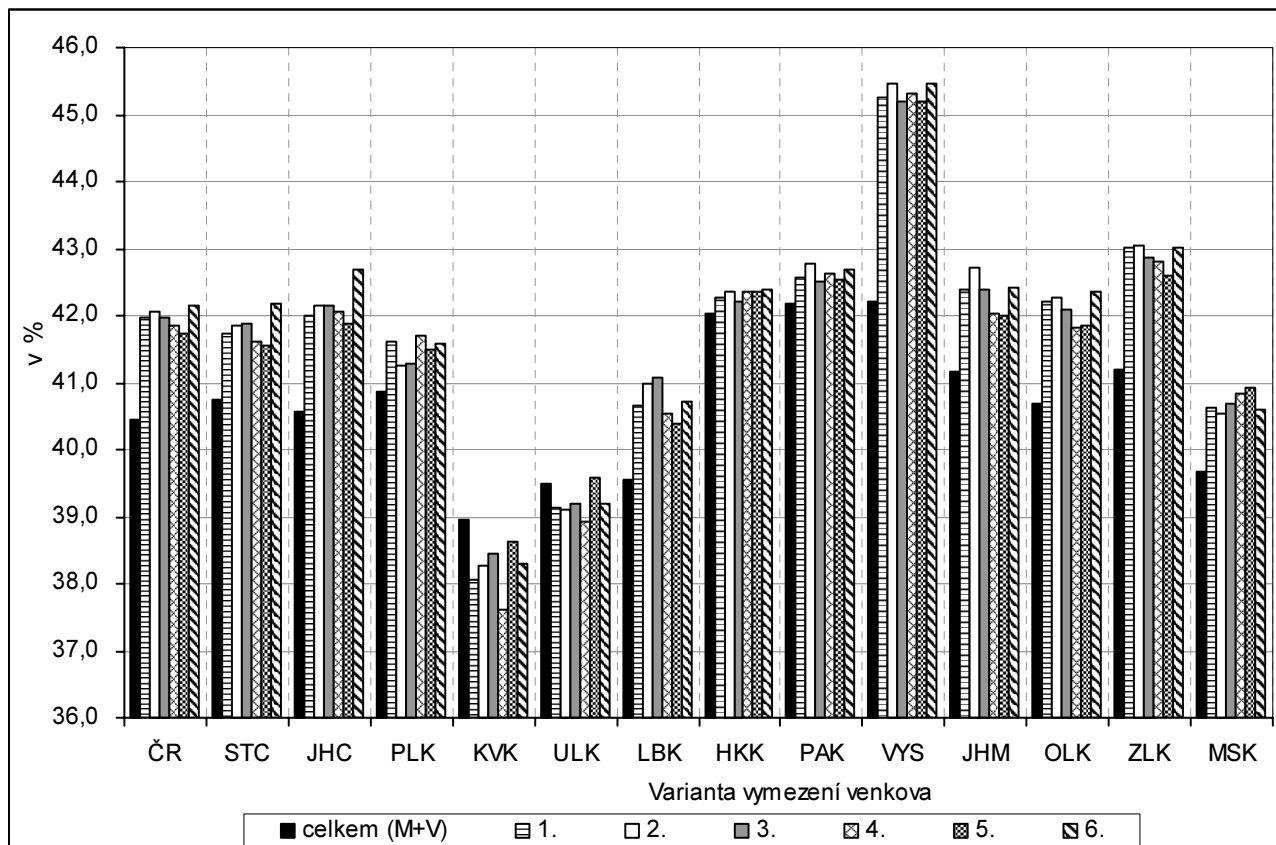
Ukazatel 5	Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006
Popis	Index vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku. Speciálně v tomto případě vyjadřuje, kolik dětí ve věku 0 – 14 let a osob ve věku 65 a více let připadá na 100 osob ve věku 15 – 64 let.
Zdroj	Český statistický úřad

Index ekonomického zatížení vypočítaný k 31. 12. 2006 dosáhl v celé **České republice** hodnoty **40,43 %**, v ČR bez Hlavního města Prahy pak 40,68 %. Nižší výsledná hodnota indexu vypovídá o příznivějším poměru mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel z pohledu věkové struktury. V jedenácti ze třinácti krajů, bez Hlavního města Prahy, se u všech šesti variant vymezení venkova vyskytuje vždy **vyšší hodnota sledovaného ukazatele než u městského prostoru**. Tato skutečnost vypovídá o nepříznivém složení obyvatel venkovských obcí z pohledu jejich rozdělení do hlavních věkových skupin charakterizujících ekonomicky aktivní (15 – 64 let) a neaktivní (0 – 14 let a 65 a více let) období života. Výjimku tvoří se všemi šesti variantami vymezení venkovského prostoru Karlovarský kraj a bez varianty 5 Ústecký kraj.

V celé České republice se hodnota indexu ekonomického zatížení pohybovala v intervalu od 41,75 % ve variantě 5 do 42,16 % ve variantě 6. Naopak ve vymezení městského prostoru celé České republiky se výsledné údaje nacházely v intervalu od 39,76 % ve variantě 5 do 39,94 % ve variantě 2.

Pardubický kraj se vyznačuje mírně podprůměrným zastoupením osob v produktivním věku. K 31. 12. 2006 připadalo v kraji na 100 osob v produktivním věku 42,18 osob ekonomicky neaktivních. Jedná se o druhý nejvyšší index ekonomického zatížení v mezikrajském srovnání (bez Hlavního města Prahy), vyšší hodnota byla zjištěna pouze v kraji Vysočina. Ve venkovském prostoru Pardubického kraje se hodnoty tohoto ukazatele pohybovaly v intervalu od 42,51 % ve variantě 3 do 42,79 % ve variantě 2. Při porovnání mezi kraji ČR byly nejméně příznivé hodnoty indexu zjištěny ve všech šesti variantách vymezení venkovského prostoru kraje Vysočina. Městský prostor Pardubického kraje vykázal příznivější výsledné hodnoty z pohledu věkové struktury obyvatel (v rozmezí od 41,86 % ve druhé variantě do 41,97 % ve třetí variantě); ovšem v mezikrajském srovnání byly ve všech variantách (kromě varianty 2) vymezení městského prostoru v kraji zjištěny nejvyšší hodnoty indexu ekonomického zatížení.

Graf 3.5 Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006

Tab. 3.5 Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	40,4	39,9	42,0	39,9	42,1	39,9	42,0	39,9	41,8	39,8	41,7	39,9	42,2
	odchylka (+/-)	-	-0,5	1,5	-0,5	1,6	-0,6	1,5	-0,6	1,4	-0,7	1,3	-0,5	1,7
ČR bez Prahy	hodnota	40,7	40,1	42,0	40,2	42,1	40,1	42,0	40,1	41,8	40,0	41,7	40,1	42,2
	odchylka (+/-)	-	-0,5	1,3	-0,5	1,4	-0,6	1,3	-0,6	1,2	-0,7	1,1	-0,5	1,5
Středočeský	hodnota	40,8	40,0	41,7	40,2	41,9	40,0	41,9	40,1	41,6	39,9	41,5	40,0	42,2
	odchylka (+/-)	-	-0,7	1,0	-0,6	1,1	-0,7	1,1	-0,7	0,9	-0,8	0,8	-0,7	1,4
Jihočeský	hodnota	40,6	39,8	42,0	39,7	42,1	39,6	42,2	39,8	42,1	39,7	41,9	39,6	42,7
	odchylka (+/-)	-	-0,7	1,4	-0,9	1,6	-0,9	1,6	-0,8	1,5	-0,9	1,3	-0,9	2,1
Plzeňský	hodnota	40,9	40,5	41,6	40,7	41,2	40,7	41,3	40,5	41,7	40,5	41,5	40,6	41,6
	odchylka (+/-)	-	-0,4	0,7	-0,2	0,4	-0,2	0,4	-0,4	0,8	-0,4	0,6	-0,3	0,7
Karlovarský	hodnota	38,9	39,2	38,1	39,1	38,3	39,1	38,4	39,3	37,6	39,1	38,6	39,1	38,3
	odchylka (+/-)	-	0,2	-0,9	0,2	-0,7	0,1	-0,5	0,3	-1,3	0,2	-0,3	0,2	-0,7
Ústecký	hodnota	39,5	39,6	39,1	39,6	39,1	39,6	39,2	39,6	38,9	39,5	39,6	39,6	39,2
	odchylka (+/-)	-	0,1	-0,4	0,1	-0,4	0,1	-0,3	0,1	-0,6	-0,0	0,1	0,1	-0,3
Liberecký	hodnota	39,6	39,2	40,6	39,1	41,0	39,0	41,1	39,3	40,5	39,2	40,4	39,2	40,7
	odchylka (+/-)	-	-0,3	1,1	-0,4	1,4	-0,5	1,5	-0,3	1,0	-0,4	0,8	-0,4	1,2
Královéhradecký	hodnota	42,0	41,9	42,3	41,9	42,4	41,9	42,2	41,9	42,4	41,9	42,3	41,9	42,4
	odchylka (+/-)	-	-0,1	0,2	-0,2	0,3	-0,1	0,2	-0,2	0,3	-0,2	0,3	-0,2	0,4
Pardubický	hodnota	42,2	41,9	42,6	41,9	42,8	42,0	42,5	41,9	42,6	41,9	42,5	41,9	42,7
	odchylka (+/-)	-	-0,2	0,4	-0,3	0,6	-0,2	0,3	-0,3	0,5	-0,3	0,4	-0,3	0,5
Vysočina	hodnota	42,2	40,1	45,2	40,0	45,5	40,0	45,2	40,1	45,3	39,9	45,2	40,1	45,5
	odchylka (+/-)	-	-2,1	3,0	-2,2	3,3	-2,2	3,0	-2,1	3,1	-2,3	3,0	-2,1	3,3
Jihomoravský	hodnota	41,2	40,7	42,4	40,7	42,7	40,6	42,4	40,7	42,0	40,6	42,0	40,7	42,4
	odchylka (+/-)	-	-0,5	1,2	-0,5	1,5	-0,5	1,2	-0,5	0,8	-0,6	0,8	-0,4	1,3
Olomoucký	hodnota	40,7	39,9	42,2	40,1	42,3	40,0	42,1	39,9	41,8	39,8	41,9	39,9	42,3
	odchylka (+/-)	-	-0,8	1,5	-0,6	1,6	-0,7	1,4	-0,8	1,1	-0,9	1,2	-0,8	1,7
Zlínský	hodnota	41,2	40,5	43,0	40,5	43,0	40,4	42,9	40,2	42,8	40,2	42,6	40,5	43,0
	odchylka (+/-)	-	-0,7	1,8	-0,7	1,8	-0,8	1,7	-1,0	1,6	-1,0	1,4	-0,7	1,8
Moravskoslezský	hodnota	39,7	39,5	40,6	39,6	40,5	39,5	40,7	39,3	40,8	39,2	40,9	39,6	40,6
	odchylka (+/-)	-	-0,2	1,0	-0,1	0,9	-0,2	1,0	-0,3	1,1	-0,5	1,3	-0,1	0,9

3.6. Dokončené byty

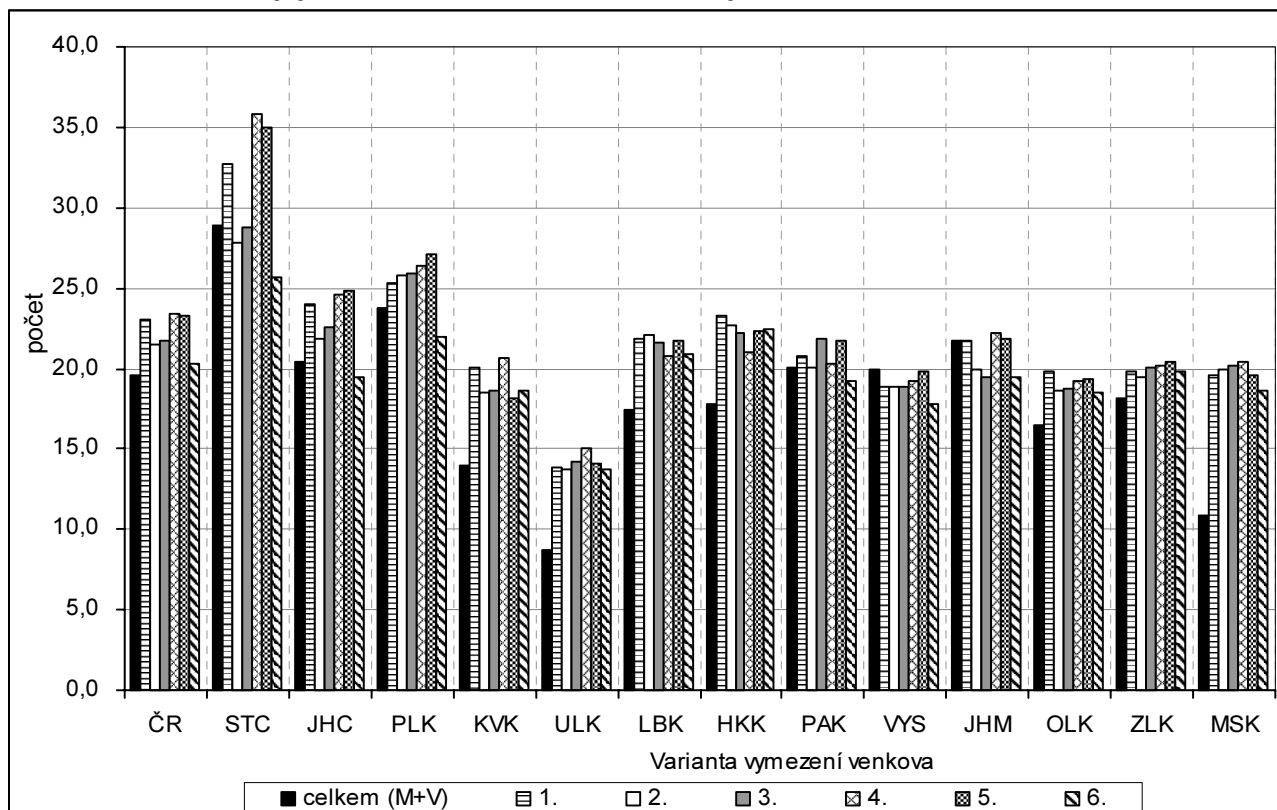
Ukazatel 6	Dokončené byty v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel
Popis	Počet bytů v budovách pro bydlení, nových i stávajících, jejichž výstavba byla ve sledovaném období dokončena, tj. na které vydaná kolaudační rozhodnutí nabyla právní moci. Jde o byty v nové výstavbě, nástavbě, přístavbě, resp. přestavbě, dokončené modernizací a rekonstrukcí. Základní srovnávací charakteristikou bytové výstavby je intenzita bytové výstavby, vyjadřující počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel.
Zdroj	Český statistický úřad

V **České republice** bylo ve sledovaném období dokončeno v přepočtu na 1 000 obyvatel celkem 19,6 bytů, tj. průměrně ročně 2,8 bytů. Bez ohledu na variantu venkova byla **vyšší intenzita** bytové výstavby právě jen **ve venkovských oblastech**. Téměř stejný rozdíl mezi městskou a venkovskou oblastí se projevil ve čtvrté a páté variantě. Ve srovnání s městskou oblastí zde bylo v úhrnu sledovaných let dokončeno o 5,5 resp. 5,6 bytů více. Největší rozdíl mezi městskou a venkovskou oblastí byl v obou variantách ve Středočeském a Moravskoslezském kraji (přibližně o 12 bytů na 1 000 obyvatel více dokončených na venkově). V kraji Vysočina jako jediném bylo dokončeno více bytů v městském prostoru ve všech variantách vymezení.

Jako nejvíce variabilní se jeví varianty ve Středočeském kraji, kde je rozdíl mezi maximem a minimem více než 10 bytů, zatímco ve Zlínském kraji necelý 1 byt. V České republice bylo nejvíce bytů dokončeno ve 4. variantě venkova. V mezikrajském srovnání se v ní extrémní hodnoty ukazatele pohybovaly od 2,1 průměrně ročně dokončených bytů v Ústeckém kraji do 5,1 bytů v kraji Středočeském. Nejméně dokončených bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel (20,3 bytů) bylo v České republice v 6. variantě venkovské oblasti. Zatímco minimum bytů (necelé 2 byty ročně) bylo dokončeno v Ústeckém kraji, maximum opět v kraji Středočeském (3,7 bytů na 1 000 obyvatel).

V **Pardubickém kraji** bylo ve sledovaných letech dokončeno na 1 000 obyvatel celkem 20,0 bytů (tj. v průměru 2,9 bytů ročně), což představuje pátou nejvyšší hodnotu v mezikrajském srovnání. Rozdíly v intenzitě bytové výstavby mezi městským a venkovským prostorem v kraji nejsou oproti republikovému průměru tak výrazné. Nejvyšší hodnota sledovaného ukazatele ve venkovském prostoru byla v letech 2000–2006 zjištěna ve variantách 3 a 5 (v obou případech přibližně 22 dokončených bytů na 1 000 obyvatel). Naopak nejnižší intenzitu bytové výstavby na venkově zjišťujeme ve variantě 6 (19,2), která se jako jediná v kraji vyznačuje vyšší hodnotou sledovaného ukazatele v městském prostoru ve srovnání s venkovským. Projevilo se zde totiž zařazení menších obcí s rozvinutou bytovou výstavbou ležících v zázemí krajského města do městského prostoru.

Graf 3.6 Dokončené byty v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel

Tab. 3.6 Dokončené byty v letech 2000 – 2006 na 1 000 obyvatel

Měřicí jednotka: počet

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	19,6	18,4	23,0	19,0	21,5	18,8	21,8	18,0	23,5	17,7	23,3	19,4	20,3
	odchylka (+/-)	-	-1,2	3,4	-0,6	1,9	-0,8	2,2	-1,6	3,9	-1,9	3,7	-0,2	0,7
ČR bez Prahy	hodnota	18,5	16,6	23,0	17,4	21,5	17,0	21,8	16,0	23,5	15,5	23,3	17,8	20,3
	odchylka (+/-)	-	-1,9	4,6	-1,1	3,0	-1,4	3,3	-2,4	5,0	-3,0	4,8	-0,7	1,8
Středočeský	hodnota	28,9	26,2	32,7	29,6	27,8	29,1	28,7	23,4	35,9	22,8	35,0	30,7	25,7
	odchylka (+/-)	-	-2,7	3,8	0,6	-1,2	0,1	-0,2	-5,5	6,9	-6,1	6,1	1,8	-3,3
Jihočeský	hodnota	20,4	18,6	24,0	19,6	21,8	19,1	22,6	18,2	24,6	17,5	24,9	20,8	19,5
	odchylka (+/-)	-	-1,8	3,7	-0,8	1,4	-1,3	2,2	-2,2	4,2	-2,9	4,5	0,4	-0,9
Plzeňský	hodnota	23,7	22,9	25,3	22,7	25,8	22,6	25,9	22,4	26,4	21,7	27,1	24,4	21,9
	odchylka (+/-)	-	-0,8	1,6	-1,0	2,1	-1,1	2,2	-1,3	2,7	-2,0	3,4	0,7	-1,8
Karlovarský	hodnota	14,0	12,5	20,1	12,8	18,6	12,7	18,6	12,5	20,6	11,9	18,2	12,9	18,7
	odchylka (+/-)	-	-1,5	6,1	-1,2	4,6	-1,3	4,7	-1,5	6,7	-2,0	4,2	-1,1	4,7
Ústecký	hodnota	8,7	7,6	13,9	7,6	13,7	7,3	14,2	7,2	15,0	6,7	14,1	7,6	13,8
	odchylka (+/-)	-	-1,1	5,2	-1,1	5,0	-1,4	5,5	-1,5	6,3	-2,0	5,4	-1,1	5,1
Liberecký	hodnota	17,5	16,1	21,9	16,1	22,1	16,1	21,7	16,6	20,8	15,6	21,7	16,4	20,9
	odchylka (+/-)	-	-1,4	4,4	-1,4	4,6	-1,4	4,2	-0,9	3,3	-1,9	4,2	-1,1	3,5
Královéhradecký	hodnota	17,8	15,3	23,3	15,6	22,7	15,6	22,2	16,2	21,0	15,4	22,3	15,7	22,5
	odchylka (+/-)	-	-2,5	5,5	-2,1	4,9	-2,1	4,5	-1,5	3,3	-2,4	4,5	-2,0	4,7
Pardubický	hodnota	20,0	19,5	20,8	20,0	20,1	18,9	21,9	19,9	20,2	18,8	21,8	20,4	19,2
	odchylka (+/-)	-	-0,5	0,8	-0,0	0,1	-1,1	1,9	-0,2	0,2	-1,2	1,8	0,4	-0,8
Vysočina	hodnota	19,9	20,6	18,9	20,6	18,9	20,7	18,9	20,3	19,3	19,9	19,8	21,3	17,8
	odchylka (+/-)	-	0,7	-1,0	0,7	-1,0	0,8	-1,0	0,4	-0,6	0,0	-0,1	1,4	-2,1
Jiho-moravský	hodnota	21,7	21,7	21,8	22,2	19,9	22,7	19,5	21,4	22,2	21,6	21,8	22,5	19,4
	odchylka (+/-)	-	-0,0	0,1	0,5	-1,8	1,0	-2,2	-0,3	0,5	-0,1	0,1	0,8	-2,3
Olomoucký	hodnota	16,5	14,8	19,8	15,7	18,6	15,3	18,8	14,5	19,2	14,2	19,3	15,5	18,5
	odchylka (+/-)	-	-1,7	3,3	-0,8	2,2	-1,2	2,3	-1,9	2,7	-2,2	2,8	-1,0	2,0
Zlínský	hodnota	18,1	17,4	19,9	17,6	19,5	17,2	20,1	16,9	20,2	16,4	20,4	17,4	19,9
	odchylka (+/-)	-	-0,7	1,7	-0,5	1,3	-1,0	2,0	-1,3	2,0	-1,7	2,3	-0,7	1,7
Moravsko-slezský	hodnota	10,9	9,4	19,5	9,9	19,9	9,4	20,1	8,1	20,4	7,7	19,6	9,8	18,6
	odchylka (+/-)	-	-1,5	8,6	-1,0	9,0	-1,5	9,2	-2,9	9,5	-3,2	8,7	-1,1	7,7

3.7. Průměrná obytná plocha dokončeného bytu

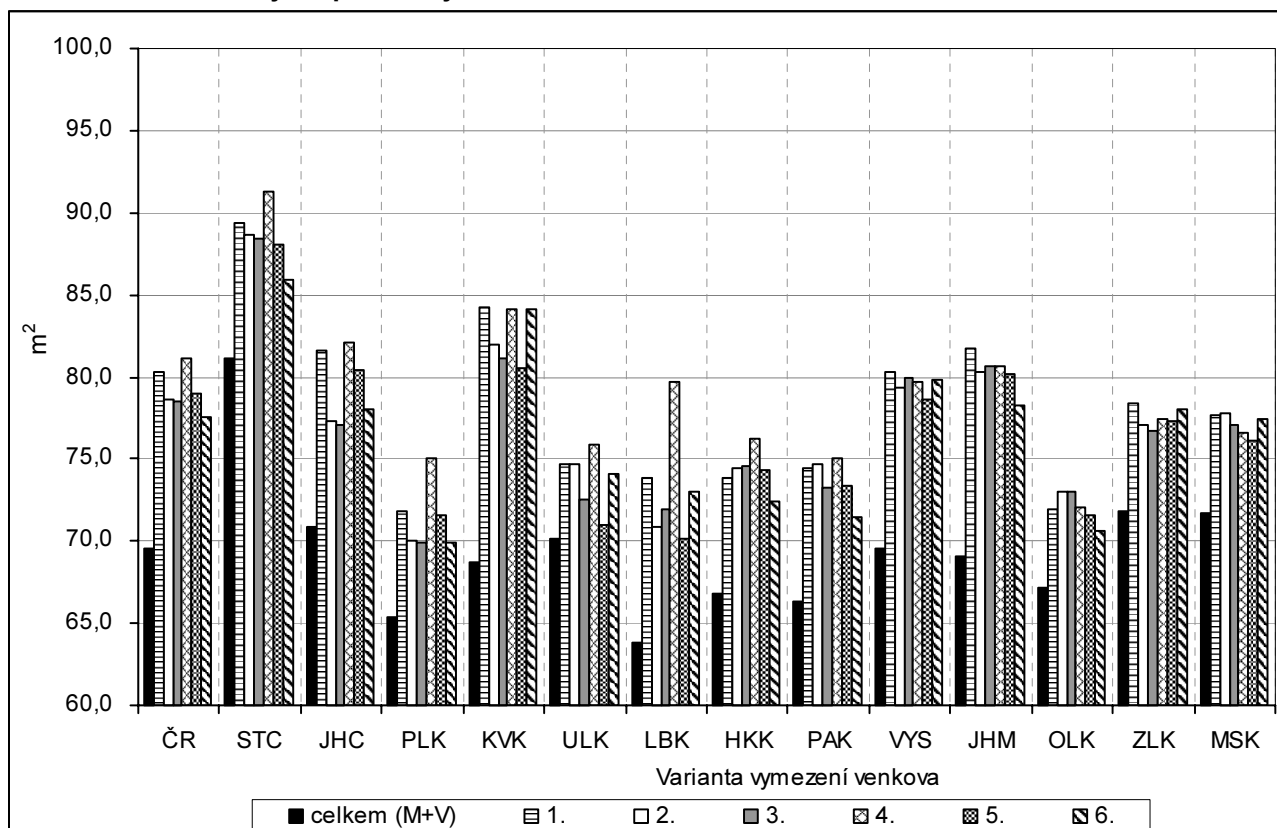
Ukazatel 7	Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006
Popis	Obytná plocha bytu je jedním z ukazatelů kvality bydlení. Obytnou plochou bytu se rozumí podlahová plocha obytných místností určených k trvalému bydlení (ve velikosti 8 a více m ²), nezapočítává se do ní podlahová plocha vedlejších místností bytu a příslušenství bytu. Průměrná obytná plocha jednoho bytu je dána celkovou obytnou plochou dokončených bytů v m ² dělenou celkovým počtem dokončených bytů.
Zdroj	Český statistický úřad

Průměrná obytná plocha bytů dokončených v **České republice** v letech 2000 až 2006 činila 69,6 m². V městském prostoru se dokončovaly byty ve velikosti od 63,3 m² do 67,0 m², tj. rozdíl 3,7 m². Na venkově se průměrná obytná plocha bytů pohybovala dle variant od 77,6 m² do 81,2 m². **Ve venkovském prostoru** byly, bez ohledu na zvolenou variantu, **dokončovány byty s větší obytnou plochou**. Největší rozdíl (17,9 m²) mezi obytnou plochou bytů ve městech a na venkově se na celorepublikové úrovni projevil ve čtvrté variantě; ve Středočeském kraji byly přitom venkovské byty větší o téměř 22,5 m². V nejméně variabilní šesté variantě venkova byl rozdíl mezi plochou bytů v městském a venkovském prostoru 10,6 m², tedy téměř dvakrát menší než ve variantě 4.

Průměrná obytná plocha bytu ve venkovském prostoru se na úrovni České republiky pohybuje od 77,6 m² v šesté variantě do 81,2 m² ve variantě čtvrté. Rozdíly extrémních hodnot jednotlivých variant venkovského prostoru se v krajích pohybovaly od 1,6 m² ve Zlínském do 9,6 m² v Libereckém kraji. Jako nejvariabilnější venkovská varianta se jevila čtvrtá varianta, tedy obce, které ke konci roku 2006 neměly statut města. Plochy se v ní pohybovaly od 72,0 m² v Olomouckém do 91,3 m² ve Středočeském kraji, tj. rozdíl více než 19 m². Nejmenší mezikrajské rozdíly (16,0 m²) byly v šesté variantě, kde se průměrná obytná plocha pohybovala a od necelých 70 m² v kraji Plzeňském po téměř 86 m² v kraji Středočeském.

Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006 v **Pardubickém kraji** činila 66,4 m², což je čtvrtá nejmenší plocha v mezikrajském srovnání a zároveň hodnota o 3,2 m² nižší oproti republikovému průměru. Ve venkovském prostoru nacházíme nejvyšší průměrnou obytnou plochu dokončených bytů v kraji (75,1 m²) ve variantě 4 – venkov je zde tvořen všemi obcemi bez statutu města. Naopak nejméně prostorné byty (v průměru 71,5 m²) charakterizují venkovský prostor vymezený ve variantě 6 (obce do 2 tis. obyvatel bez obcí ležících v zázemí krajského města). Jestliže ve 4. variantě převyšuje průměrná obytná plocha nových bytů ve venkovském oproti městskému prostoru o 14,2 m², v 6. variantě je tento rozdíl pouze 7,7 m².

Graf 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006

Tab. 3.7 Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 – 2006

 Měřicí jednotka: m²

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	69,6	64,9	80,3	66,4	78,6	65,8	78,5	63,3	81,2	63,3	79,0	67,0	77,6
	odchylka (+/-)	-	-4,7	10,7	-3,1	9,1	-3,8	8,9	-6,2	11,6	-6,3	9,4	-2,6	8,0
ČR bez Prahy	hodnota	71,1	65,8	80,3	67,7	78,6	67,0	78,5	63,8	81,2	63,8	79,0	68,4	77,6
	odchylka (+/-)	-	-5,3	9,2	-3,3	7,5	-4,1	7,4	-7,2	10,1	-7,2	7,9	-2,7	6,5
Středočeský	hodnota	81,2	73,8	89,4	77,3	88,7	76,5	88,4	68,9	91,3	70,4	88,1	79,0	85,9
	odchylka (+/-)	-	-7,4	8,2	-3,9	7,5	-4,6	7,2	-12,2	10,1	-10,8	6,9	-2,1	4,8
Jihočeský	hodnota	70,9	64,1	81,6	66,8	77,4	66,6	77,1	63,0	82,0	62,3	80,4	67,9	78,1
	odchylka (+/-)	-	-6,8	10,7	-4,0	6,5	-4,3	6,2	-7,8	11,2	-8,6	9,5	-2,9	7,2
Plzeňský	hodnota	65,3	61,9	71,8	62,7	70,0	62,7	69,9	59,9	75,1	60,7	71,5	63,8	69,9
	odchylka (+/-)	-	-3,4	6,4	-2,6	4,7	-2,6	4,5	-5,4	9,7	-4,6	6,2	-1,5	4,6
Karlovarský	hodnota	68,7	62,6	84,3	63,8	81,9	63,7	81,1	63,1	84,1	60,1	80,5	63,7	84,1
	odchylka (+/-)	-	-6,1	15,5	-5,0	13,2	-5,0	12,4	-5,7	15,4	-8,6	11,8	-5,0	15,3
Ústecký	hodnota	70,1	68,2	74,7	68,3	74,7	69,0	72,5	67,2	75,8	69,4	71,0	68,5	74,1
	odchylka (+/-)	-	-1,9	4,6	-1,8	4,5	-1,1	2,4	-2,9	5,7	-0,7	0,9	-1,6	4,0
Liberecký	hodnota	63,8	59,5	73,8	60,9	70,8	60,0	71,9	58,6	79,7	59,9	70,1	60,2	73,0
	odchylka (+/-)	-	-4,3	10,1	-2,9	7,0	-3,8	8,2	-5,2	15,9	-3,9	6,3	-3,6	9,2
Královéhradecký	hodnota	66,8	62,0	73,8	62,0	74,4	61,5	74,6	61,1	76,3	61,1	74,3	63,3	72,4
	odchylka (+/-)	-	-4,8	7,1	-4,8	7,6	-5,3	7,8	-5,7	9,5	-5,7	7,5	-3,4	5,7
Pardubický	hodnota	66,4	61,2	74,5	62,0	74,7	61,5	73,2	60,9	75,1	60,7	73,4	63,8	71,5
	odchylka (+/-)	-	-5,1	8,1	-4,4	8,3	-4,8	6,8	-5,5	8,7	-5,7	7,0	-2,6	5,1
Vysočina	hodnota	69,5	62,4	80,3	63,3	79,3	62,4	79,9	62,7	79,7	62,3	78,6	63,7	79,9
	odchylka (+/-)	-	-7,1	10,8	-6,2	9,8	-7,1	10,4	-6,8	10,2	-7,2	9,1	-5,9	10,3
Jiho-moravský	hodnota	69,1	63,8	81,7	66,1	80,3	64,7	80,6	62,1	80,7	61,2	80,2	66,3	78,2
	odchylka (+/-)	-	-5,3	12,6	-3,0	11,3	-4,4	11,6	-7,0	11,6	-7,9	11,1	-2,8	9,2
Olomoucký	hodnota	67,1	63,9	71,9	64,5	73,0	63,3	73,0	62,6	72,0	62,3	71,6	65,2	70,6
	odchylka (+/-)	-	-3,3	4,8	-2,7	5,8	-3,8	5,8	-4,5	4,9	-4,8	4,5	-2,0	3,5
Zlínský	hodnota	71,8	68,7	78,3	69,6	77,0	69,0	76,7	67,6	77,4	66,7	77,3	68,9	78,0
	odchylka (+/-)	-	-3,1	6,6	-2,2	5,3	-2,8	4,9	-4,2	5,6	-5,1	5,6	-2,9	6,2
Moravsko-slezský	hodnota	71,7	69,6	77,7	70,3	77,7	69,8	77,1	67,9	76,6	67,7	76,1	70,2	77,4
	odchylka (+/-)	-	-2,1	6,0	-1,4	6,0	-1,9	5,4	-3,8	4,9	-4,0	4,4	-1,5	5,7

3.8. Míra ekonomické aktivity

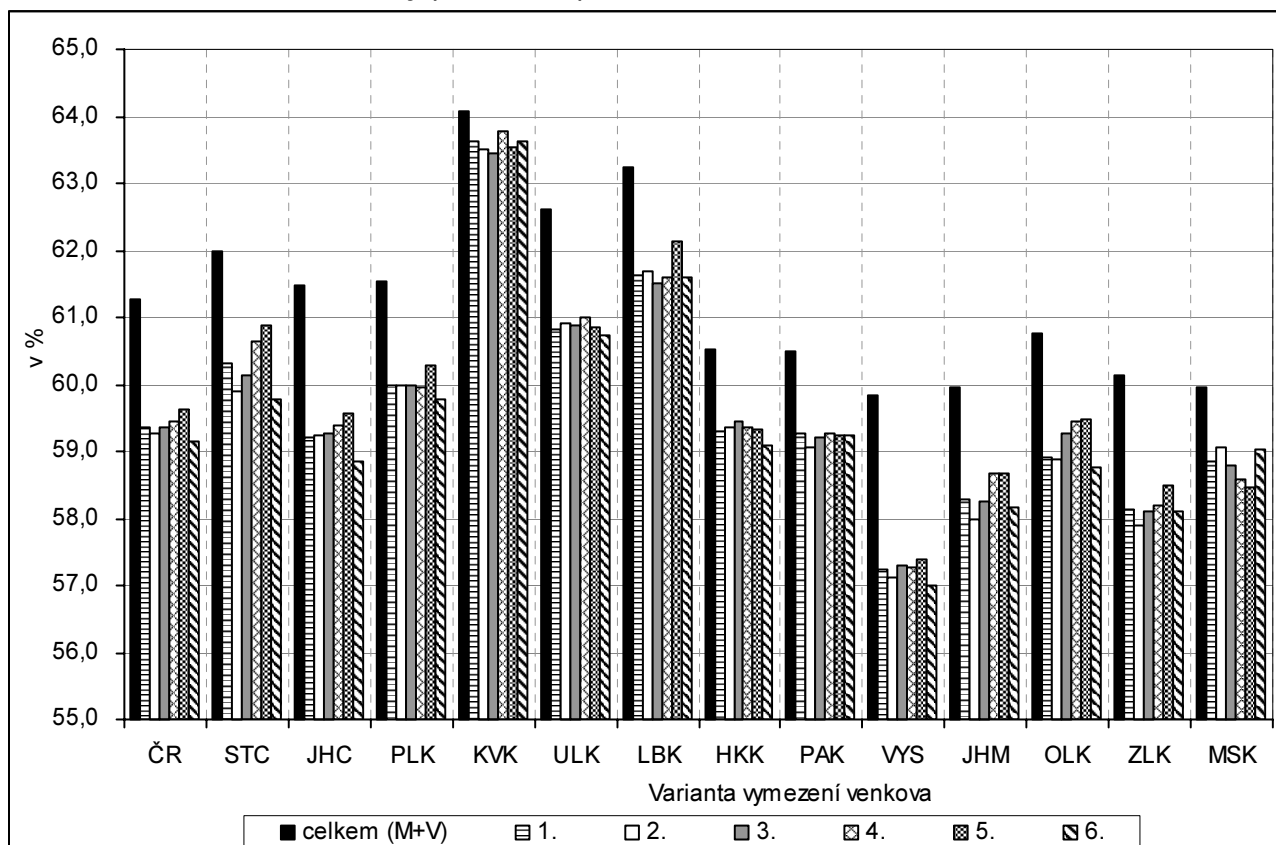
Ukazatel 8	Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)
Popis	Míra ekonomické aktivity představuje podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu osob starších 15 let. Do skupiny ekonomicky aktivního obyvatelstva se podle metodiky sčítání lidu řadí nejen zaměstnané osoby (v postavení zaměstnanců, zaměstnavatelů či samostatně činných), ale také pracující důchodci, pracující studenti a uční, osoby na řádné mateřské dovolené a nezaměstnaní.
Zdroj	Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

Mezi dvěma posledními sčítáními lidu (1991 a 2001) došlo v **České republice** k poklesu míry ekonomické aktivity obyvatel, přičemž nejzřetelněji byl tento trend patrný u osob v nejnižších věkových kategoriích (prodloužení období přípravy mladých lidí na budoucí povolání) i u osob v poproduktivním věku (pokles počtu pracujících důchodců). K 1. 3. 2001 činila republiková míra ekonomické aktivity 61,26 % (v ČR bez Hl. města Prahy 61,07 %). Ve všech krajích nacházíme u všech šesti variant vymezení venkova vždy **nižší míru ekonomické aktivity ve venkovském prostoru oproti městskému**. V největším rozsahu (o více než čtyři procentní body) zaostává míra ekonomické aktivity na venkově oproti městskému prostoru v kraji Vysočina, naopak nejmenší rozdíl (o méně než jeden procentní bod) se projevuje v Karlovarském kraji.

Míra ekonomické aktivity ve **venkovském prostoru** se na úrovni celé ČR pohybuje od 59,15 % v šesté variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tis., bez obcí v zázemí krajských měst) až po 59,62 % v páté variantě (venkov zde tvoří všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu). Rovněž na úrovni jednotlivých krajů nacházíme nejnižší míru ekonomické aktivity na venkově nejčastěji v šesté variantě (u 7 ze 13 srovnávaných krajů). Maximálních hodnot nabývá sledovaný ukazatel nejčastěji v páté variantě (u 8 krajů). V **městském prostoru** na úrovni celé ČR dosahuje míra ekonomické aktivity hodnot od 61,86 % ve druhé variantě po 62,07 % v páté variantě. Po vyloučení vlivu Hl. města Prahy se toto rozpětí mírně posune, a to na 61,70 % až 61,93 %.

Míra ekonomické aktivity v **Pardubickém kraji** (60,49 % k 1. 3. 2001) leží o 0,77 procentního bodu pod celorepublikovou hodnotou a v mezikrajském srovnání je pátá nejnižší. Ve venkovském prostoru nabývá hodnot od 59,07 % ve druhé variantě po 59,28 % ve čtvrté variantě (venkov zde tvoří obce bez statutu města). V městském prostoru připadá v kraji nejmenší počet ekonomicky aktivních na 100 osob starších 15 let v šesté variantě (61,16 %) a nejvyšší v páté variantě (61,34 %).

Graf 3.8 Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)

Tab. 3.8 Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	61,26	61,91	59,35	61,86	59,27	61,94	59,35	61,99	59,44	62,07	59,62	61,90	59,15
	odchylka (+/-)	-	0,65	-1,91	0,60	-1,99	0,68	-1,91	0,73	-1,83	0,81	-1,64	0,64	-2,11
ČR bez Prahy	hodnota	61,07	61,76	59,35	61,70	59,27	61,79	59,35	61,85	59,44	61,93	59,62	61,75	59,15
	odchylka (+/-)	-	0,69	-1,71	0,63	-1,80	0,72	-1,71	0,78	-1,63	0,86	-1,44	0,68	-1,92
Středočeský	hodnota	61,97	63,15	60,30	63,09	59,91	63,15	60,14	63,01	60,63	63,05	60,88	63,14	59,77
	odchylka (+/-)	-	1,18	-1,67	1,12	-2,06	1,18	-1,83	1,04	-1,34	1,08	-1,10	1,17	-2,20
Jihočeský	hodnota	61,47	62,57	59,22	62,71	59,24	62,74	59,28	62,55	59,38	62,67	59,56	62,62	58,84
	odchylka (+/-)	-	1,09	-2,25	1,24	-2,24	1,26	-2,19	1,07	-2,10	1,20	-1,92	1,14	-2,64
Plzeňský	hodnota	61,54	62,27	59,99	62,31	59,97	62,31	59,99	62,27	59,96	62,27	60,29	62,18	59,78
	odchylka (+/-)	-	0,74	-1,55	0,77	-1,57	0,77	-1,55	0,74	-1,58	0,73	-1,25	0,64	-1,76
Karlovarský	hodnota	64,07	64,18	63,63	64,21	63,51	64,24	63,43	64,14	63,77	64,32	63,53	64,17	63,62
	odchylka (+/-)	-	0,10	-0,45	0,14	-0,56	0,17	-0,64	0,07	-0,31	0,25	-0,55	0,10	-0,45
Ústecký	hodnota	62,61	63,00	60,82	62,98	60,92	63,03	60,88	63,00	60,99	63,26	60,84	63,01	60,75
	odchylka (+/-)	-	0,39	-1,79	0,37	-1,69	0,42	-1,73	0,39	-1,62	0,65	-1,77	0,40	-1,86
Liberecký	hodnota	63,24	63,73	61,63	63,70	61,68	63,82	61,51	63,67	61,59	63,72	62,12	63,73	61,60
	odchylka (+/-)	-	0,49	-1,61	0,46	-1,56	0,58	-1,73	0,42	-1,65	0,48	-1,12	0,49	-1,65
Královéhradecký	hodnota	60,54	61,08	59,29	61,04	59,36	61,04	59,45	61,07	59,35	61,16	59,32	61,13	59,10
	odchylka (+/-)	-	0,55	-1,25	0,50	-1,18	0,51	-1,09	0,53	-1,19	0,62	-1,22	0,60	-1,43
Pardubický	hodnota	60,49	61,20	59,27	61,22	59,07	61,25	59,20	61,22	59,28	61,34	59,25	61,16	59,23
	odchylka (+/-)	-	0,71	-1,22	0,73	-1,42	0,76	-1,29	0,73	-1,21	0,85	-1,24	0,67	-1,26
Vysočina	hodnota	59,83	61,68	57,23	61,70	57,11	61,72	57,31	61,63	57,26	61,77	57,40	61,74	57,01
	odchylka (+/-)	-	1,85	-2,61	1,86	-2,72	1,89	-2,53	1,80	-2,57	1,94	-2,43	1,90	-2,82
Jihomoravský	hodnota	59,94	60,61	58,29	60,51	57,99	60,66	58,26	60,66	58,67	60,81	58,67	60,56	58,15
	odchylka (+/-)	-	0,67	-1,66	0,56	-1,95	0,72	-1,68	0,71	-1,27	0,86	-1,27	0,61	-1,79
Olomoucký	hodnota	60,75	61,67	58,92	61,45	58,89	61,52	59,26	61,65	59,45	61,73	59,49	61,68	58,77
	odchylka (+/-)	-	0,92	-1,83	0,70	-1,85	0,77	-1,49	0,90	-1,30	0,98	-1,26	0,93	-1,98
Zlínský	hodnota	60,13	60,93	58,13	60,96	57,90	61,09	58,11	61,31	58,21	61,31	58,49	60,93	58,12
	odchylka (+/-)	-	0,80	-2,00	0,82	-2,24	0,96	-2,03	1,18	-1,93	1,17	-1,64	0,80	-2,02
Moravskoslezský	hodnota	59,96	60,14	58,86	60,05	59,07	60,14	58,79	60,36	58,59	60,49	58,46	60,08	59,03
	odchylka (+/-)	-	0,18	-1,10	0,10	-0,88	0,19	-1,16	0,40	-1,36	0,53	-1,50	0,12	-0,93

3.9. Pracovní místa

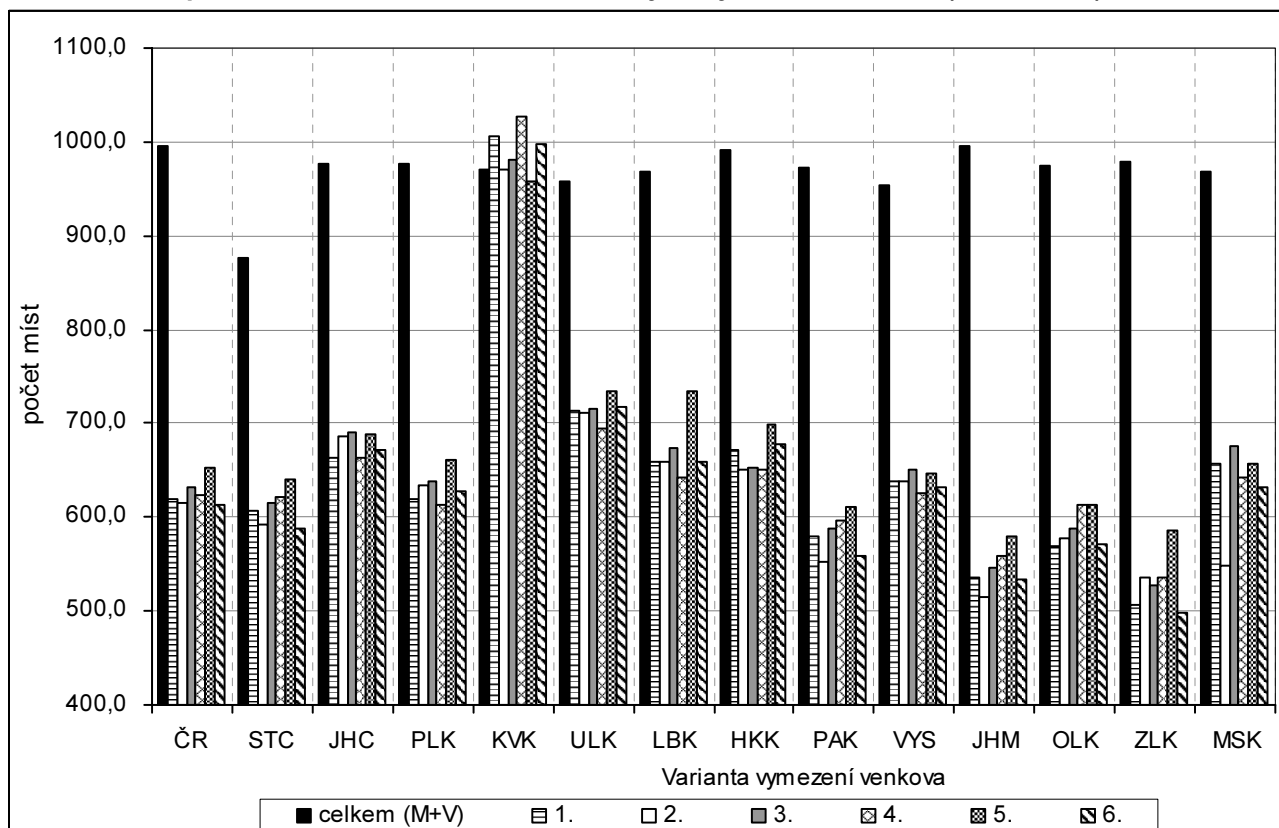
Ukazatel 9	Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)
Popis	Počet pracovních míst představuje součet počtu trvale (resp. dlouhodobě) bydlících a zároveň zaměstnaných na daném území a salda dojížděky za prací (tj. rozdílu počtu dojíždějících a vyjíždějících). Pro možnost územního srovnání je tento výsledný počet poměřován k počtu zaměstnaných bydlících na daném území. Hodnoty nad 1 000 znamenají, že v daném území je přebytek pracovních příležitostí nad počtem bydlících a tedy kladné saldo dojížděky za prací.
Zdroj	Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

Kromě Hlavního města Prahy jsou všechny ostatní kraje **České republiky** typické záporným saldem dojížděky za prací a tedy nižším počtem obsazených pracovních míst ve srovnání s počtem zaměstnaných osob bydlících v daném kraji. Minimální hodnotu sledovaného ukazatele (877) nacházíme ve Středočeském kraji, ze kterého směřuje velmi silný dojížděkový proud právě do hlavního města. Naopak relativně vysoké hodnoty ukazatele blíží se 1 000 charakterizují Jihomoravský a Královéhradecký kraj. **Venkovský prostor** se ve všech variantách svého vymezení a ve všech krajích kromě Karlovarského vyznačuje vždy **nižším počtem pracovních míst na 1 000 zaměstnaných ve srovnání s městským prostorem** a zároveň hodnotami menšími než 1 000 (tedy záporným saldem dojížděky za prací).

Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných ve **venkovském prostoru** se na úrovni celé ČR pohybuje od 614 v šesté variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tis., bez obcí v zázemí krajským měst) až po 653 v páté variantě (venkov zde tvoří všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu). V mezikrajském srovnání se hodnoty sledovaného ukazatele nacházejí v rozpětí od 498 ve Zlínském kraji po 1 028 v Karlovarském kraji. V **městském prostoru** se na celorepublikové úrovni počet pracovních míst na tisíc zaměstnaných pohybuje od 1 104 ve druhé variantě až po 1 157 v páté variantě. Po vyloučení Hl. města Prahy se tyto hodnoty snižují na 1 081 až 1 142.

V Pardubickém kraji připadalo k 1. 3. 2001 na tisíc zaměstnaných celkem 972 obsazených pracovních míst (hodnota přibližně uprostřed v mezikrajském srovnání). Ve venkovském prostoru se přitom počet pracovních míst na tisíc zaměstnaných pohyboval od 552 ve druhé variantě (venkovem jsou zde obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 obyvatel s hustotou do 100 obyvatel/km²) po 612 v páté variantě. V městském prostoru připadá v kraji nejmenší počet pracovních míst na tisíc zaměstnaných ve druhé variantě (1 178) a nejvyšší v páté variantě (1 207). Maximální hodnota v případě varianty 5 souvisí s tím, že jsou zde zahrnuty pouze obce se sídlem pověřeného úřadu (tj. většinou významná centra dojížděky za prací).

Graf 3.9 Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)

Tab. 3.9 Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)

Měřicí jednotka: počet míst

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	995	1 118	619	1 104	615	1 119	631	1 138	623	1 157	653	1 105	614
	odchylka (+/-)	-	123	-375	109	-380	124	-364	143	-372	162	-342	110	-381
ČR bez Prahy	hodnota	962	1 097	619	1 081	615	1 098	631	1 120	623	1 142	653	1 082	614
	odchylka (+/-)	-	135	-343	119	-347	136	-331	158	-339	180	-309	120	-348
Středočeský	hodnota	877	1 058	607	1 023	593	1 038	614	1 068	621	1 103	641	1 022	588
	odchylka (+/-)	-	181	-270	146	-284	160	-263	191	-256	225	-236	145	-290
Jihočeský	hodnota	977	1 120	663	1 127	686	1 131	691	1 128	663	1 147	688	1 100	671
	odchylka (+/-)	-	143	-314	150	-291	154	-285	151	-314	170	-289	123	-306
Plzeňský	hodnota	978	1 143	618	1 140	634	1 141	638	1 142	613	1 158	660	1 099	629
	odchylka (+/-)	-	165	-359	162	-344	164	-340	164	-364	181	-317	121	-349
Karlovarský	hodnota	970	961	1 007	969	971	967	980	958	1 028	975	959	964	998
	odchylka (+/-)	-	-8	37	-0	1	-3	11	-12	58	5	-11	-6	28
Ústecký	hodnota	957	1 009	713	1 009	711	1 014	715	1 018	694	1 036	734	1 006	718
	odchylka (+/-)	-	51	-244	52	-247	57	-242	60	-263	78	-223	49	-239
Liberecký	hodnota	968	1 058	659	1 054	660	1 062	673	1 049	642	1 065	734	1 057	659
	odchylka (+/-)	-	90	-309	86	-308	94	-295	81	-326	98	-234	89	-309
Královéhradecký	hodnota	991	1 126	673	1 131	651	1 144	654	1 140	651	1 137	698	1 117	677
	odchylka (+/-)	-	135	-318	140	-340	153	-337	149	-340	146	-293	126	-314
Pardubický	hodnota	972	1 189	580	1 178	552	1 190	588	1 189	596	1 207	612	1 183	559
	odchylka (+/-)	-	218	-392	206	-420	218	-384	217	-375	235	-360	211	-413
Vysočina	hodnota	954	1 162	639	1 154	639	1 166	650	1 168	627	1 183	647	1 155	631
	odchylka (+/-)	-	208	-315	200	-315	212	-304	213	-328	229	-307	201	-323
Jihomoravský	hodnota	995	1 172	536	1 126	515	1 176	547	1 229	559	1 266	579	1 145	533
	odchylka (+/-)	-	177	-459	131	-480	181	-448	234	-436	271	-416	150	-462
Olomoucký	hodnota	974	1 170	569	1 115	578	1 166	589	1 217	612	1 246	613	1 154	571
	odchylka (+/-)	-	195	-405	141	-396	191	-385	243	-362	271	-361	180	-404
Zlínský	hodnota	978	1 158	506	1 131	535	1 179	528	1 234	536	1 246	586	1 158	498
	odchylka (+/-)	-	180	-472	153	-443	201	-450	256	-442	268	-392	180	-480
Moravskoslezský	hodnota	969	1 021	657	1 015	547	1 016	675	1 065	643	1 081	657	1 014	632
	odchylka (+/-)	-	53	-312	47	-421	47	-294	97	-326	112	-312	45	-337

3.10. Zaměstnaní v zemědělství

Ukazatel 10	Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb (SLDB 2001)
Popis	Podíl počtu zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkovém počtu zaměstnaných se zjištěným odvětvím zaměstnání podle místa bydliště. U žen na mateřské dovolené podle posledního vykonávaného zaměstnání.
Zdroj	Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

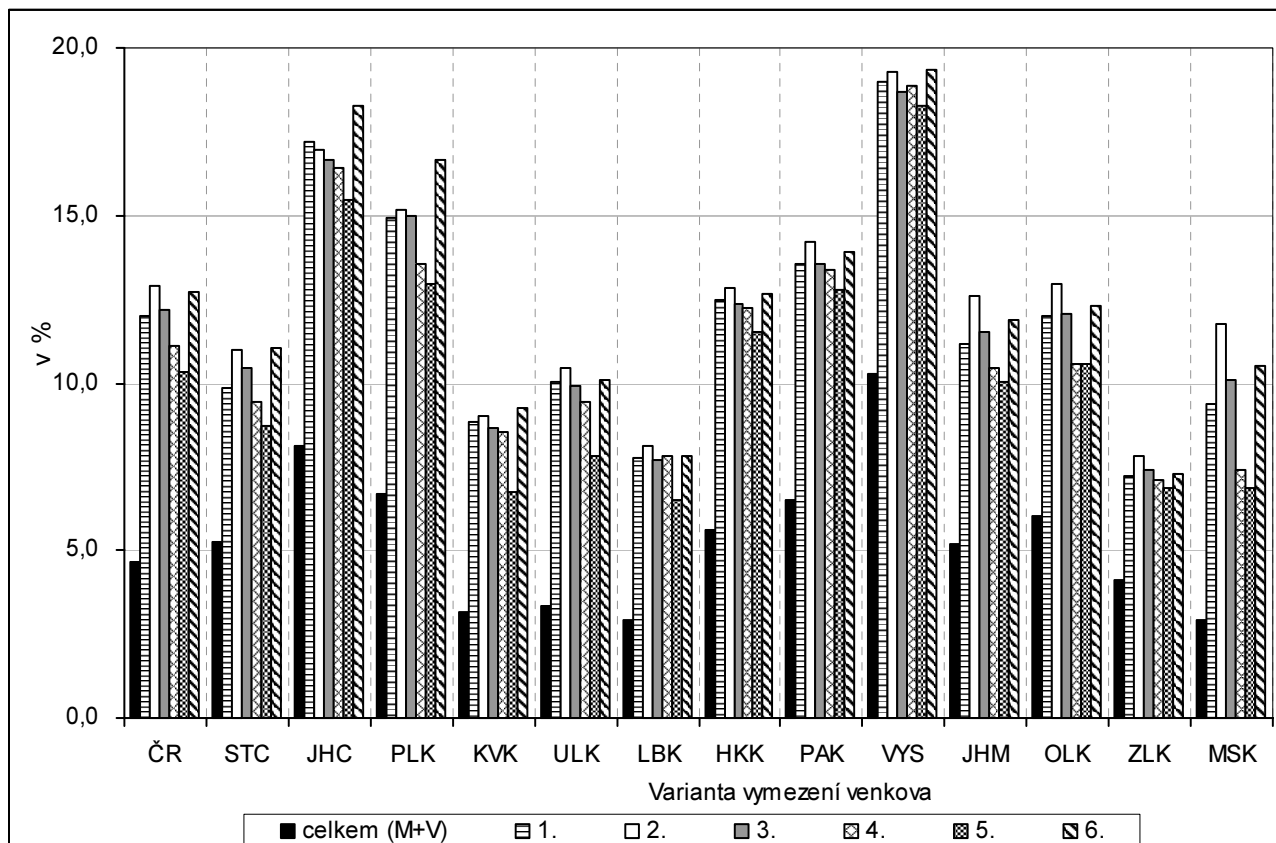
V **České republice** se v roce 2001 podíleli zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybolovu na celkové zaměstnanosti 4,68 % (5,26 % v ČR bez Hlavního města Prahy). **Ve venkovském prostoru** byl tento podíl v závislosti na zvolené variantě v rozmezí od 10,33 % ve variantě 5 (všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu) až po 12,92 % ve variantě 2 (obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 obyvatel s hustotou do 100 obyvatel/km²). U všech krajů je nejnižší podíl zaměstnaných v zemědělství ve variantě 5, naproti tomu v osmi krajích jsou nejvyšší hodnoty ve variantě 2 a ve zbývajících pěti u varianty 6 (kraj Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský a Vysočina). V těchto krajích se řadí varianta 2 na druhé místo s výjimkou Jihočeského kraje, kde se před tuto variantu ještě řadí varianta 1 (obce do 2 000 obyvatel).

Podíl zaměstnaných v zemědělství se v **městském prostředí** celé České republiky pohybuje od 2,00 % ve variantě 5 (obce se sídlem pověřeného úřadu) po 2,37 % ve variantě 6 (obce s více než 2 000 obyvateli plus obce v zázemí krajských měst). U ČR bez Hl. m. Prahy je rozpětí od 2,31 % po 2,70 %.

V **Pardubickém kraji** je podíl zaměstnaných v zemědělství oproti republikovému průměru o 1,85 procentního bodu vyšší. Hodnota ukazatele se mezi jednotlivými variantami vymezení **venkovského prostoru** v kraji liší méně – od 12,79 % ve variantě 5 po 14,20 % ve variantě 2. Pouze ve třech krajích je zaměstnanost v zemědělství vyšší (kraj Vysočina, Jihočeský a Plzeňský kraj) a nemá na to vliv zvolená varianta vymezení venkova, neboť u všech variant je pozice kraje stejná. Výsledné hodnoty zaměstnanosti v zemědělství v jednotlivých variantách jsou v kraji do značné míry ovlivněny tím, zda jsou u dané varianty do venkovského prostoru zařazena malá města s nízkou zaměstnaností v zemědělství, jako např. Brandýs nad Orlicí a Březová nad Svitavou, popřípadě velké obce bez statutu města s vysokou zaměstnaností v zemědělství, např. Dolní Dobruč a Luže.

Podíl zaměstnaných v zemědělství se v **městském prostředí** v kraji pohybuje od 2,46 % ve variantě 5 (obce se sídlem pověřeného úřadu) po 2,78 % ve variantě 2 (obce nad 1 000 obyvatel mínus obce s 1 000 – 3 000 obyvateli s hustotou do 100 obyvatel/km²).

Graf 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb (SLDB 2001)

Tab. 3.10 Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb na zaměstnaných se zjištěným odvětvím celkem (SLDB 2001)

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	
ČR celkem	hodnota	4,7	2,3	12,0	2,3	12,9	2,1	12,2	2,2	11,1	2,0	10,3	2,4	12,7
	odchylka (+/-)	-	-2,4	7,3	-2,4	8,2	-2,6	7,5	-2,5	6,4	-2,7	5,7	-2,3	8,0
ČR bez Prahy	hodnota	5,3	2,6	12,0	2,6	12,9	2,4	12,2	2,5	11,1	2,3	10,3	2,7	12,7
	odchylka (+/-)	-	-2,7	6,7	-2,6	7,7	-2,8	6,9	-2,7	5,9	-2,9	5,1	-2,6	7,4
Středočeský	hodnota	5,3	2,2	9,8	2,3	11,0	2,1	10,5	2,2	9,5	2,0	8,7	2,4	11,0
	odchylka (+/-)	-	-3,1	4,5	-2,9	5,7	-3,2	5,2	-3,1	4,2	-3,3	3,4	-2,9	5,8
Jihočeský	hodnota	8,1	4,0	17,2	3,5	17,0	3,5	16,6	4,1	16,4	3,8	15,5	4,0	18,3
	odchylka (+/-)	-	-4,1	9,1	-4,6	8,8	-4,6	8,5	-4,0	8,3	-4,3	7,4	-4,1	10,2
Plzeňský	hodnota	6,7	2,9	14,9	2,7	15,1	2,7	15,0	3,6	13,6	3,2	13,0	3,3	16,7
	odchylka (+/-)	-	-3,8	8,2	-4,0	8,4	-4,0	8,3	-3,1	6,8	-3,6	6,3	-3,4	9,9
Karlovarský	hodnota	3,2	1,9	8,8	1,8	9,0	1,7	8,7	2,1	8,5	1,6	6,8	1,9	9,2
	odchylka (+/-)	-	-1,3	5,7	-1,4	5,8	-1,4	5,5	-1,1	5,4	-1,6	3,6	-1,3	6,1
Ústecký	hodnota	3,3	1,9	10,0	1,8	10,4	1,8	9,9	1,9	9,4	1,7	7,8	1,9	10,1
	odchylka (+/-)	-	-1,4	6,7	-1,5	7,1	-1,5	6,6	-1,4	6,1	-1,6	4,5	-1,4	6,8
Liberecký	hodnota	2,9	1,5	7,7	1,5	8,1	1,4	7,7	1,7	7,8	1,4	6,5	1,5	7,8
	odchylka (+/-)	-	-1,4	4,8	-1,4	5,2	-1,5	4,8	-1,2	4,9	-1,5	3,6	-1,4	4,9
Královéhradecký	hodnota	5,6	2,7	12,5	2,6	12,8	2,5	12,4	2,7	12,2	2,7	11,5	2,8	12,7
	odchylka (+/-)	-	-2,9	6,9	-3,0	7,2	-3,1	6,8	-2,9	6,6	-2,9	5,9	-2,8	7,1
Pardubický	hodnota	6,5	2,7	13,5	2,8	14,2	2,5	13,6	2,6	13,3	2,5	12,8	2,8	13,9
	odchylka (+/-)	-	-3,9	7,0	-3,7	7,7	-4,0	7,0	-3,9	6,8	-4,1	6,3	-3,8	7,4
Vysočina	hodnota	10,3	4,6	19,0	4,6	19,3	4,5	18,7	4,7	18,9	4,3	18,3	4,7	19,3
	odchylka (+/-)	-	-5,7	8,7	-5,7	9,0	-5,8	8,4	-5,6	8,6	-5,9	8,0	-5,6	9,0
Jihomoravský	hodnota	5,2	2,9	11,1	3,2	12,6	2,6	11,5	2,4	10,5	2,1	10,0	3,0	11,9
	odchylka (+/-)	-	-2,3	6,0	-2,0	7,4	-2,5	6,3	-2,8	5,3	-3,1	4,8	-2,2	6,7
Olomoucký	hodnota	6,1	3,2	12,0	3,6	13,0	3,1	12,1	3,0	10,6	2,7	10,5	3,3	12,3
	odchylka (+/-)	-	-2,9	5,9	-2,5	6,9	-3,0	6,0	-3,0	4,5	-3,4	4,5	-2,8	6,2
Zlínský	hodnota	4,1	3,0	7,2	2,9	7,8	2,7	7,4	2,4	7,1	2,2	6,9	3,0	7,3
	odchylka (+/-)	-	-1,2	3,1	-1,3	3,7	-1,5	3,3	-1,7	3,0	-1,9	2,8	-1,2	3,1
Moravskoslezský	hodnota	2,9	1,8	9,4	1,9	11,8	1,7	10,1	1,6	7,4	1,5	6,8	1,9	10,5
	odchylka (+/-)	-	-1,1	6,5	-1,0	8,9	-1,2	7,2	-1,3	4,5	-1,4	3,9	-1,0	7,6

3.11. Míra nezaměstnanosti

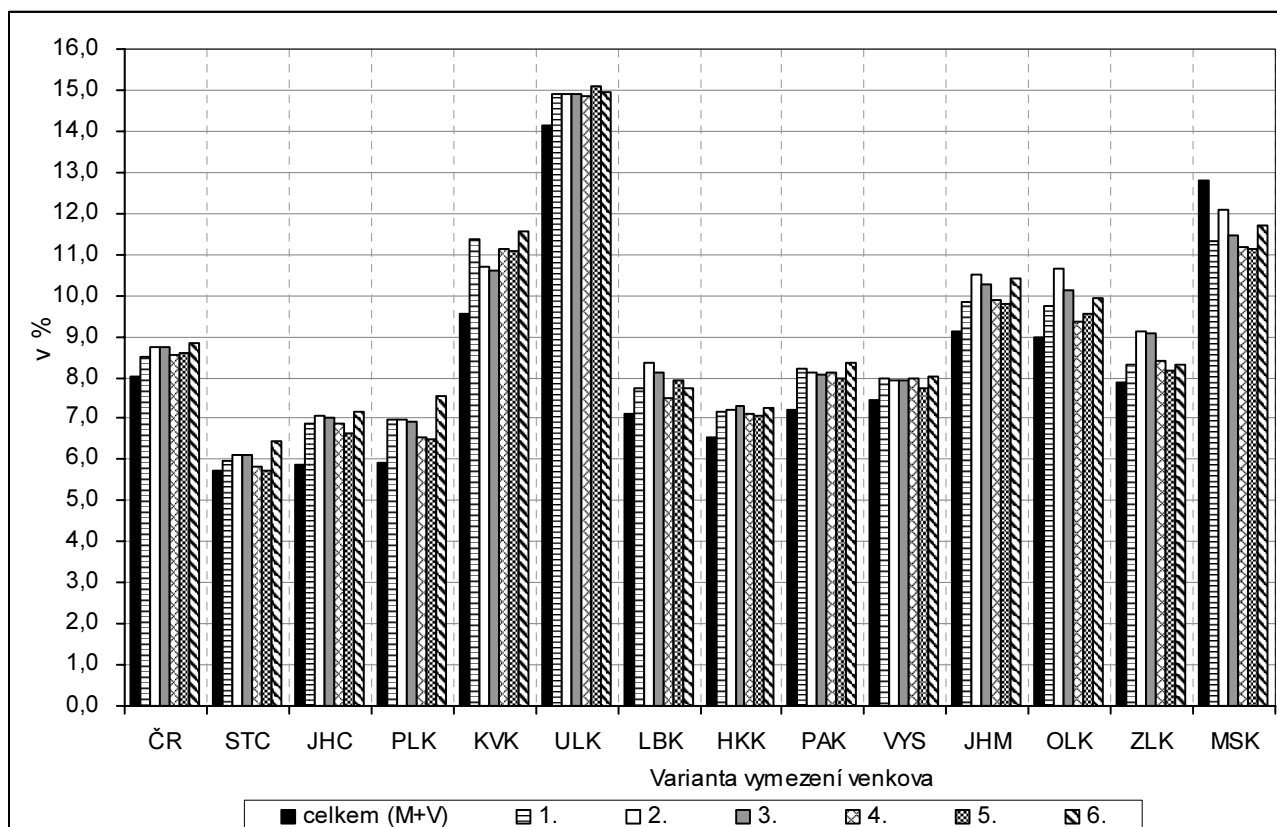
Ukazatel 11	Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006
Popis	Míra nezaměstnanosti je zde vypočtena jako poměr počtu dosažitelných uchazečů (schopných nastoupit do zaměstnání) evidovaných na úřadech práce ke konci roku 2006 k počtu ekonomicky aktivních zjištěných při sčítání lidu 2001.
Zdroj	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR; Sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001

V posledních letech lze sledovat klesající trend ve vývoji počtu uchazečů o zaměstnání a tedy i míry nezaměstnanosti. Ke konci roku 2006 činila za celou **Českou republiku** 8,02 % (v ČR bez Hlavního města Prahy 8,70 %). Ve všech krajích kromě Moravskoslezského se u všech šesti variant vymezení venkova projevuje vždy **vyšší míra nezaměstnanosti ve venkovském prostoru oproti městskému**. Méně příznivá situace na trhu práce na venkově souvisí nejen s omezenou nabídkou volných pracovních míst, ale často i se zhoršenou dopravní obsluhovaností či nižší flexibilitou a vzdělaností obyvatel. Největší převaha míry nezaměstnanosti ve venkovském oproti městskému prostoru je typická (téměř ve všech variantách) pro Karlovarský kraj, naopak nejmenší rozdíly nacházíme v tomto ohledu ve Středočeském kraji (vliv Hl. města Prahy). Specifické postavení Moravskoslezského kraje je dáno vysokou nezaměstnaností ve významných městských centrech související s restrukturalizací průmyslové výroby (především těžebního průmyslu).

Míra nezaměstnanosti ve **venkovském prostoru** se na úrovni celé ČR pohybuje od 8,51 % v první variantě až po 8,84 % u varianty 6 (na rozdíl od varianty 1 zde navíc nejsou započteny obce v zázemí krajských měst). V devíti ze třinácti srovnávaných krajů nacházíme nejnižší míru nezaměstnanosti na venkově vždy v páté variantě (venkov zde tvoří všechny obce, které nejsou sídlem pověřeného úřadu). Naopak maximálních hodnot dosahuje míra nezaměstnanosti ve venkovském prostoru nejčastěji ve variantě 6 a 2 (obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 obyvatel s hustotou do 100 obyvatel/km²). V **městském prostoru** na úrovni celé ČR dosahuje míra nezaměstnanosti hodnot od 7,75 % v páté variantě až po 7,86 % v první variantě. Pokud eliminujeme vliv Hl. města Prahy, pak se toto rozpětí významně posouvá, a to na hodnoty 8,65 % až 8,77 %.

Míra nezaměstnanosti v **Pardubickém kraji** (7,19 % ke konci roku 2006) leží dlouhodobě pod celorepublikovou hodnotou a zároveň přibližně uprostřed mezi krají. Ve venkovském prostoru přitom nabývá hodnot od 7,97 % v páté variantě po 8,34 % v šesté variantě. Relativně vysoká nezaměstnanost u šesté varianty je dána zejména vyloučením řady menších obcí ležících v zázemí krajského města z venkovského prostoru (např. Dubany, Ostřešany, Srch, Staré Hradiště či Starý Mateřov). V rámci vymezeného městského prostoru se pak míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje od 6,59 % (šestá varianta) po 6,73 % (varianta 2).

Graf 3.11 Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006

Tab. 3.11 Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	8,02	7,86	8,51	7,81	8,74	7,78	8,72	7,82	8,55	7,75	8,60	7,78	8,84
	odchylka (+/-)	-	-0,16	0,49	-0,21	0,72	-0,24	0,70	-0,20	0,53	-0,27	0,58	-0,24	0,82
ČR bez Prahy	hodnota	8,70	8,77	8,51	8,68	8,74	8,69	8,72	8,77	8,55	8,76	8,60	8,65	8,84
	odchylka (+/-)	-	0,07	-0,19	-0,02	0,04	-0,01	0,02	0,07	-0,15	0,06	-0,10	-0,05	0,14
Středočeský	hodnota	5,73	5,57	5,95	5,52	6,13	5,49	6,11	5,64	5,84	5,72	5,73	5,37	6,44
	odchylka (+/-)	-	-0,15	0,23	-0,21	0,40	-0,24	0,39	-0,09	0,12	-0,01	0,01	-0,36	0,71
Jihočeský	hodnota	5,87	5,40	6,87	5,24	7,06	5,24	7,01	5,37	6,88	5,40	6,65	5,34	7,16
	odchylka (+/-)	-	-0,46	1,01	-0,62	1,19	-0,63	1,15	-0,49	1,01	-0,47	0,79	-0,53	1,29
Plzeňský	hodnota	5,93	5,45	6,97	5,43	6,98	5,44	6,94	5,65	6,54	5,59	6,51	5,36	7,54
	odchylka (+/-)	-	-0,48	1,04	-0,50	1,05	-0,49	1,01	-0,28	0,62	-0,33	0,59	-0,56	1,61
Karlovarský	hodnota	9,55	9,12	11,39	9,27	10,69	9,27	10,61	9,21	11,14	8,84	11,10	9,11	11,58
	odchylka (+/-)	-	-0,43	1,84	-0,28	1,15	-0,28	1,06	-0,34	1,59	-0,70	1,56	-0,44	2,03
Ústecký	hodnota	14,12	13,96	14,89	13,95	14,92	13,94	14,89	13,95	14,87	13,78	15,09	13,95	14,94
	odchylka (+/-)	-	-0,16	0,76	-0,17	0,80	-0,18	0,76	-0,17	0,75	-0,34	0,97	-0,17	0,82
Liberecký	hodnota	7,10	6,91	7,74	6,75	8,35	6,78	8,11	7,00	7,49	6,75	7,95	6,91	7,75
	odchylka (+/-)	-	-0,19	0,64	-0,35	1,25	-0,32	1,01	-0,10	0,39	-0,35	0,85	-0,19	0,65
Královéhradecký	hodnota	6,56	6,30	7,16	6,28	7,23	6,23	7,29	6,31	7,13	6,31	7,05	6,27	7,28
	odchylka (+/-)	-	-0,26	0,60	-0,28	0,67	-0,33	0,73	-0,25	0,57	-0,25	0,49	-0,29	0,72
Pardubický	hodnota	7,19	6,62	8,20	6,73	8,13	6,69	8,07	6,66	8,10	6,68	7,97	6,59	8,34
	odchylka (+/-)	-	-0,56	1,01	-0,46	0,94	-0,50	0,88	-0,53	0,91	-0,51	0,78	-0,59	1,16
Vysočina	hodnota	7,43	7,07	7,97	7,11	7,93	7,09	7,92	7,07	7,97	7,19	7,75	7,06	8,02
	odchylka (+/-)	-	-0,36	0,54	-0,32	0,50	-0,34	0,49	-0,35	0,54	-0,24	0,33	-0,37	0,59
Jihomoravský	hodnota	9,11	8,82	9,85	8,72	10,49	8,63	10,27	8,69	9,89	8,68	9,77	8,67	10,43
	odchylka (+/-)	-	-0,29	0,75	-0,38	1,39	-0,47	1,16	-0,42	0,78	-0,43	0,66	-0,43	1,32
Olomoucký	hodnota	8,97	8,60	9,74	8,37	10,64	8,40	10,12	8,73	9,34	8,54	9,55	8,55	9,92
	odchylka (+/-)	-	-0,37	0,77	-0,60	1,67	-0,58	1,15	-0,25	0,37	-0,43	0,58	-0,42	0,95
Zlínský	hodnota	7,87	7,71	8,30	7,43	9,14	7,33	9,07	7,56	8,40	7,68	8,15	7,70	8,32
	odchylka (+/-)	-	-0,16	0,42	-0,44	1,27	-0,54	1,20	-0,31	0,53	-0,19	0,28	-0,17	0,45
Moravskoslezský	hodnota	12,79	13,03	11,34	12,87	12,09	13,00	11,48	13,25	11,16	13,36	11,15	12,93	11,69
	odchylka (+/-)	-	0,24	-1,45	0,08	-0,70	0,20	-1,31	0,46	-1,63	0,57	-1,64	0,14	-1,10

3.12. Uchazeči o zaměstnání

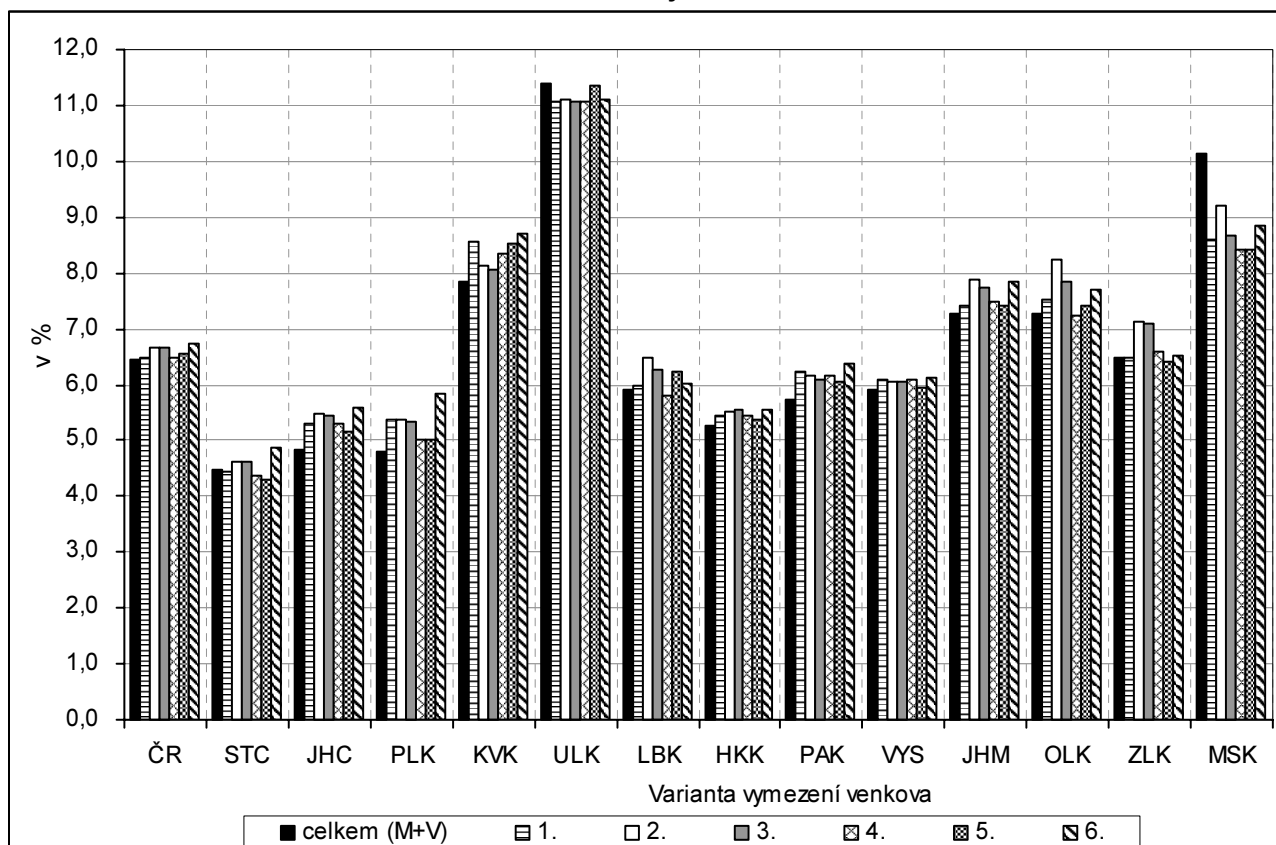
Ukazatel 12	Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006
Popis	Podíl celkového počtu uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce ke konci roku 2006 na počtu obyvatel ve věku 18 – 64 let ke konci roku 2006.
Zdroj	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR; Český statistický úřad (demografická statistika)

Pro hodnocení situace na trhu práce ve vnitroregionálním pohledu je obvykle využívána míra nezaměstnanosti, jejímž základem je počet ekonomicky aktivních zjištěných při sčítání lidu 2001 (viz předchozí ukazatel). V regionech, kde od posledního sčítání došlo k relativně větším změnám počtu obyvatel, však může být hodnota tohoto ukazatele částečně zkreslená. Pro eliminaci této skutečnosti a za účelem **rozšíření pohledu na problematiku nezaměstnanosti** je zde proto využito poměrování aktuálního počtu uchazečů o zaměstnání s aktuálním počtem obyvatel ve věku předpokládané ekonomické aktivity. Uvedený výpočet je proveden s vědomím, že mezi obyvatelstvem ve věku 18 – 64 let je zahrnuto i malé procento ekonomicky neaktivních osob (např. studenti, osoby na rodičovské dovolené, příjemci invalidních důchodů, osoby ve starobním důchodu včetně předčasného apod.).

Podíl uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let ve **venkovském prostoru** se na úrovni celé **České republiky** pohybuje od 6,47 % v první variantě (venkovem jsou všechny obce s počtem obyvatel nepřesahujícím 2 tis.) až po 6,75 % u varianty 6 (na rozdíl od varianty 1 zde navíc nejsou započteny obce v zázemí krajských měst). Ve většině krajů nacházíme ve **venkovském prostoru** podíl uchazečů **vyšší oproti městskému**. Výjimku tvoří především Moravskoslezský a Ústecký kraj, tj. regiony postižené restrukturalizací průmyslové výroby v městských centrech. Venkovský prostor se zde vyznačuje příznivějšími podmínkami na trhu práce ve všech variantách svého vymezení. V **městském prostoru** na úrovni celé ČR dosahuje sledovaný ukazatel hodnot od 6,38 % ve variantě 6 až po 6,46 % ve variantě 1. Pokud vyloučíme vliv specifického postavení Hl. města Prahy, pak se toto rozpětí posouvá na hodnoty 7,07 % až 7,25 %.

Podíl uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let se v **Pardubickém kraji** k 31. 12. 2006 (5,74 %) nacházel o 0,7 procentního bodu pod celorepublikovým průměrem a zároveň na devátém místě v mezikrajském srovnání. Ve venkovském prostoru sledovaný ukazatel nabývá hodnot od 6,05 % v páté variantě po 6,38 % v šesté variantě. Stejně jako v případě míry nezaměstnanosti se i zde v šesté variantě zřetelně projevilo vyčlenění menších obcí ležících v zázemí města Pardubice z venkovského prostoru. Pro obyvatele těchto obcí je krajské město významným centrem dojížděky za prací. V rámci vymezeného městského prostoru se podíl uchazečů v kraji pohybuje od 5,39 % (šestá varianta) po 5,52 % (varianta 5).

Graf 3.12 Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

Tab. 3.12 Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	6,47	6,46	6,47	6,40	6,67	6,40	6,65	6,45	6,50	6,42	6,56	6,38	6,75
	odchylka (+/-)	-	-0,00	0,00	-0,06	0,20	-0,07	0,18	-0,01	0,04	-0,05	0,09	-0,09	0,28
ČR bez Prahy	hodnota	6,98	7,20	6,47	7,10	6,67	7,13	6,65	7,22	6,50	7,25	6,56	7,07	6,75
	odchylka (+/-)	-	0,22	-0,51	0,11	-0,32	0,15	-0,33	0,24	-0,48	0,27	-0,43	0,09	-0,24
Středočeský	hodnota	4,48	4,50	4,46	4,40	4,63	4,40	4,62	4,59	4,36	4,68	4,30	4,28	4,87
	odchylka (+/-)	-	0,02	-0,03	-0,08	0,15	-0,09	0,13	0,10	-0,13	0,20	-0,19	-0,20	0,39
Jihočeský	hodnota	4,82	4,58	5,30	4,44	5,49	4,45	5,45	4,56	5,31	4,60	5,15	4,49	5,58
	odchylka (+/-)	-	-0,24	0,48	-0,37	0,67	-0,37	0,63	-0,26	0,49	-0,22	0,33	-0,33	0,76
Plzeňský	hodnota	4,81	4,54	5,37	4,53	5,38	4,54	5,35	4,71	5,03	4,68	5,03	4,44	5,82
	odchylka (+/-)	-	-0,27	0,56	-0,28	0,56	-0,27	0,53	-0,10	0,21	-0,13	0,21	-0,37	1,01
Karlovarský	hodnota	7,84	7,65	8,56	7,76	8,14	7,77	8,08	7,72	8,33	7,50	8,52	7,63	8,71
	odchylka (+/-)	-	-0,19	0,72	-0,08	0,30	-0,07	0,24	-0,12	0,49	-0,34	0,68	-0,21	0,87
Ústecký	hodnota	11,40	11,48	11,06	11,47	11,09	11,48	11,08	11,48	11,08	11,42	11,35	11,46	11,12
	odchylka (+/-)	-	0,08	-0,33	0,07	-0,31	0,08	-0,32	0,08	-0,32	0,02	-0,05	0,06	-0,28
Liberecký	hodnota	5,91	5,89	6,00	5,74	6,47	5,79	6,28	5,94	5,80	5,77	6,23	5,88	6,03
	odchylka (+/-)	-	-0,03	0,08	-0,17	0,55	-0,13	0,37	0,03	-0,12	-0,14	0,32	-0,04	0,11
Královéhradecký	hodnota	5,27	5,19	5,45	5,16	5,52	5,12	5,57	5,19	5,43	5,21	5,38	5,15	5,55
	odchylka (+/-)	-	-0,08	0,18	-0,11	0,25	-0,15	0,30	-0,08	0,16	-0,06	0,11	-0,12	0,28
Pardubický	hodnota	5,74	5,44	6,23	5,51	6,18	5,51	6,10	5,46	6,18	5,52	6,05	5,39	6,38
	odchylka (+/-)	-	-0,30	0,49	-0,23	0,44	-0,22	0,36	-0,27	0,44	-0,22	0,31	-0,35	0,64
Vysočina	hodnota	5,91	5,79	6,09	5,81	6,06	5,81	6,06	5,79	6,09	5,89	5,94	5,77	6,13
	odchylka (+/-)	-	-0,12	0,18	-0,10	0,15	-0,11	0,15	-0,12	0,18	-0,02	0,03	-0,14	0,22
Jiho-moravský	hodnota	7,27	7,21	7,41	7,09	7,87	7,06	7,75	7,15	7,47	7,18	7,40	7,06	7,85
	odchylka (+/-)	-	-0,06	0,14	-0,18	0,61	-0,21	0,48	-0,12	0,20	-0,09	0,13	-0,21	0,59
Olomoucký	hodnota	7,26	7,12	7,52	6,89	8,23	6,95	7,83	7,27	7,24	7,14	7,40	7,05	7,69
	odchylka (+/-)	-	-0,14	0,27	-0,37	0,97	-0,30	0,57	0,02	-0,02	-0,12	0,14	-0,21	0,43
Zlínský	hodnota	6,49	6,48	6,50	6,24	7,14	6,20	7,08	6,41	6,61	6,53	6,42	6,48	6,52
	odchylka (+/-)	-	-0,01	0,01	-0,24	0,65	-0,29	0,59	-0,07	0,12	0,05	-0,06	-0,01	0,03
Moravsko-slezský	hodnota	10,13	10,40	8,58	10,23	9,22	10,37	8,68	10,66	8,40	10,76	8,42	10,30	8,85
	odchylka (+/-)	-	0,27	-1,55	0,10	-0,91	0,24	-1,45	0,53	-1,73	0,63	-1,71	0,18	-1,27

3.13. Mikropodniky

Ukazatel 13	Počet mikropodniků (1 – 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let
Popis	Počet ekonomických subjektů s 1 až 9 zaměstnanci a sídlem na příslušném území byl vztažen na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let. Jedná se o ekonomické subjekty zapsané v Registru ekonomických subjektů ČSÚ, které jsou klasifikovány podle počtu zaměstnanců ve smyslu zákona č. 47/2002 Sb., o malém a středním podnikání, a to bez ohledu na odvětví jejich činnosti.
Zdroj	Český statistický úřad (Registr ekonomických subjektů)

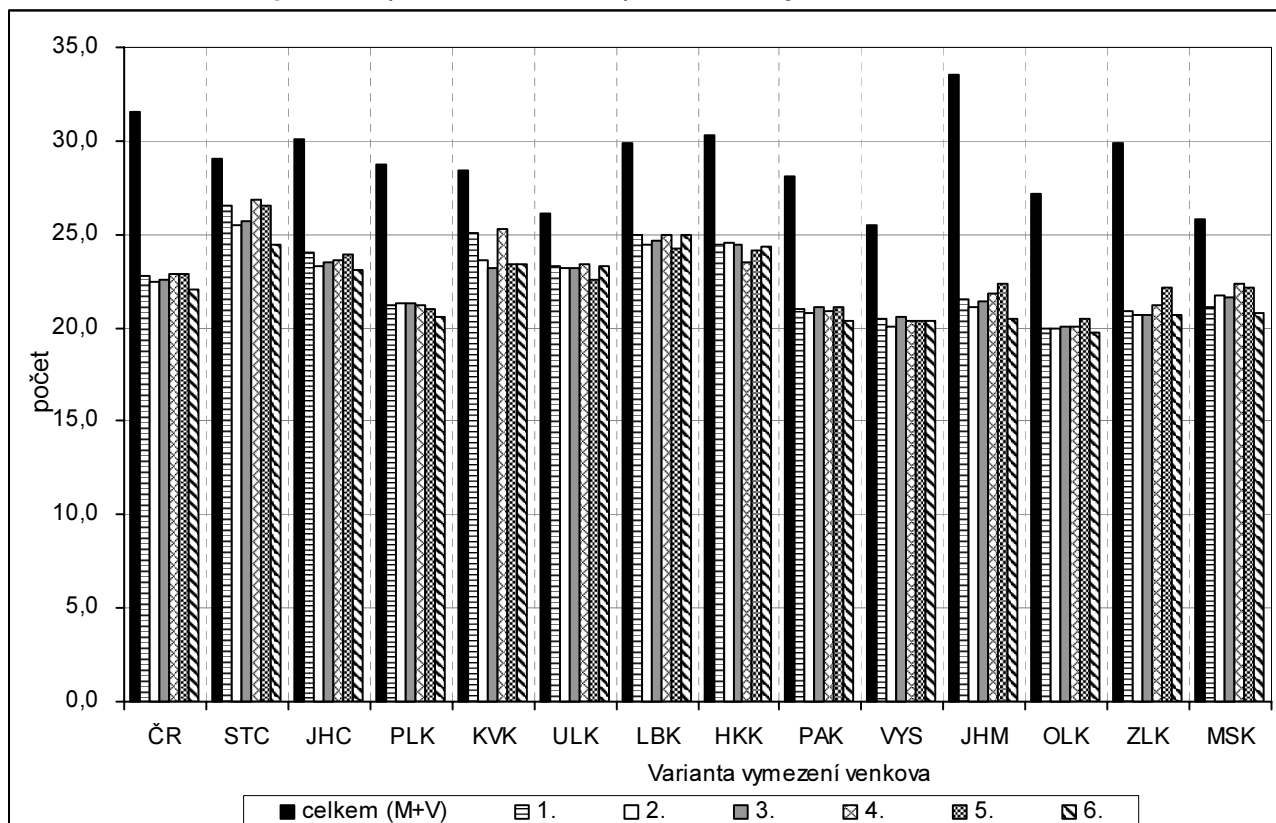
Malé a střední podniky tvoří významnou část tržní ekonomiky nejen v České republice, ale i zemích EU. Základem definice malého a středního podniku je počet zaměstnaných do 250 osob. Tyto podniky se dále člení na 3 podskupiny (drobné – do 9 zaměstnanců, malé – od 10 do 49 zaměstnanců a střední – od 50 do 249 zaměstnanců), z nichž kategorií drobných jsme hodnotili pro jednotlivé varianty vymezení venkova jako tzv. mikropodniky. Tato skupina podniků je i nejpočetnější a je v nich zaměstnáno zhruba tolik osob, co v malých a středních podnicích dohromady, což podtrhuje i jejich význam. Počet mikropodniků v České republice vykazuje po roce 2000 poměrně stabilní stav s menšími výkyvy.

V **České republice** představovali drobní podnikatelé **ve venkovském prostoru** ke konci roku 2006 téměř vyrovnaný podíl u všech šesti variant, který se pohyboval v rozmezí 22 až 23 mikropodniků na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let. Tento počet dosáhl více než **dvou třetin úrovně městského prostoru** v ČR bez Hlavního města Prahy (31 až 32 subjektů) a žádná varianta nevybočovala. Na území celé republiky to bylo ještě o další tři až čtyři mikropodniky v relativním vyjádření více. Z uvedeného vyplývá, že venkovský prostor hraje významnou roli v oblasti malého a středního podnikání a jeho rozvoj přispívá i k rozvoji venkova jako takového, ať již použijeme jakoukoli variantu jeho vymezení.

V **mezikrajském srovnání** však existují rozdíly, které souvisejí i s celkovou organizační strukturou kraje. Jihomoravský kraj měl celkový počet mikropodniků relativně nejvyšší a jako jediný kraj i vyšší než průměr za ČR, i když jen o 2 mikropodniky. Z pohledu venkovského prostoru bylo k 31. 12. 2006 registrováno relativně nejvíce mikropodniků ve Středočeském kraji a nejméně v kraji Olomouckém. I v jednotlivých krajích se potvrdila vyváženost těchto subjektů pro všechny varianty jako za celou Českou republiku.

V **Pardubickém kraji** představoval počet mikropodniků na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let celkem 28 subjektů, což je pátý nejnižší počet mezi 13 sledovanými kraji. Počtem 21 mikropodniků ve venkovském prostoru se kraj řadí nejčastěji na 10. místo v mezikrajském srovnání, zatímco při hodnocení městského prostoru se kraj nachází na 5. – 6. místě ze 13 krajů.

Graf 3.13 Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

Tab. 3.13 Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 – 64 let k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: počet

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	31,60	34,69	22,81	34,39	22,46	34,89	22,56	35,23	22,83	36,03	22,93	34,54	22,02
	odchylka (+/-)	-	3,09	-8,78	2,79	-9,13	3,29	-9,04	3,63	-8,76	4,43	-8,67	2,95	-9,58
ČR bez Prahy	hodnota	28,71	31,18	22,81	30,97	22,46	31,38	22,56	31,63	22,83	32,31	22,93	31,14	22,02
	odchylka (+/-)	-	2,47	-5,89	2,26	-6,24	2,67	-6,15	2,92	-5,88	3,60	-5,78	2,43	-6,69
Středočeský	hodnota	29,03	30,87	26,49	30,92	25,54	31,16	25,74	30,84	26,81	31,69	26,50	31,45	24,46
	odchylka (+/-)	-	1,85	-2,54	1,90	-3,49	2,13	-3,29	1,81	-2,22	2,66	-2,53	2,42	-4,57
Jihočeský	hodnota	30,09	33,11	24,06	33,93	23,27	33,97	23,51	33,50	23,64	34,10	23,91	33,13	23,12
	odchylka (+/-)	-	3,02	-6,03	3,84	-6,82	3,88	-6,58	3,41	-6,45	4,01	-6,18	3,04	-6,97
Plzeňský	hodnota	28,74	32,42	21,19	32,45	21,31	32,51	21,34	32,33	21,23	33,44	20,99	31,72	20,61
	odchylka (+/-)	-	3,67	-7,56	3,71	-7,43	3,77	-7,40	3,59	-7,51	4,69	-7,75	2,97	-8,13
Karlovarský	hodnota	28,43	29,30	25,03	29,72	23,62	29,94	23,18	29,18	25,24	30,93	23,38	29,63	23,38
	odchylka (+/-)	-	0,87	-3,40	1,29	-4,81	1,51	-5,25	0,75	-3,19	2,50	-5,04	1,20	-5,05
Ústecký	hodnota	26,09	26,73	23,35	26,77	23,16	26,85	23,15	26,79	23,36	27,45	22,58	26,72	23,34
	odchylka (+/-)	-	0,64	-2,75	0,68	-2,94	0,75	-2,94	0,69	-2,73	1,36	-3,51	0,62	-2,76
Liberecký	hodnota	29,90	31,47	24,93	31,56	24,41	31,70	24,69	31,21	25,00	32,45	24,24	31,43	24,93
	odchylka (+/-)	-	1,57	-4,97	1,66	-5,49	1,80	-5,21	1,31	-4,90	2,55	-5,66	1,53	-4,97
Královéhradecký	hodnota	30,25	32,91	24,44	32,79	24,53	33,10	24,41	33,43	23,51	33,51	24,17	32,78	24,37
	odchylka (+/-)	-	2,66	-5,81	2,54	-5,72	2,86	-5,84	3,18	-6,74	3,26	-6,08	2,54	-5,88
Pardubický	hodnota	28,12	32,46	20,95	32,04	20,75	32,51	21,08	32,61	20,95	33,16	21,10	32,40	20,35
	odchylka (+/-)	-	4,34	-7,17	3,92	-7,37	4,39	-7,04	4,49	-7,17	5,04	-7,02	4,28	-7,77
Vysočina	hodnota	25,54	29,03	20,52	29,19	20,06	29,18	20,56	29,10	20,36	29,61	20,34	28,93	20,37
	odchylka (+/-)	-	3,49	-5,02	3,65	-5,48	3,64	-4,98	3,56	-5,18	4,06	-5,20	3,39	-5,17
Jiho-moravský	hodnota	33,54	38,57	21,54	37,24	21,08	38,84	21,46	40,38	21,86	41,49	22,37	38,13	20,48
	odchylka (+/-)	-	5,03	-12,00	3,69	-12,47	5,30	-12,08	6,84	-11,69	7,95	-11,17	4,59	-13,06
Olomoucký	hodnota	27,19	30,94	19,97	29,97	19,91	30,97	20,10	32,31	20,08	32,59	20,51	30,75	19,74
	odchylka (+/-)	-	3,74	-7,22	2,78	-7,28	3,78	-7,10	5,11	-7,12	5,40	-6,69	3,55	-7,45
Zlínský	hodnota	29,92	33,62	20,90	33,38	20,67	34,42	20,65	35,40	21,16	35,65	22,15	33,66	20,67
	odchylka (+/-)	-	3,70	-9,02	3,47	-9,25	4,50	-9,27	5,49	-8,76	5,73	-7,77	3,74	-9,25
Moravsko-slezský	hodnota	25,77	26,58	21,13	26,23	21,73	26,47	21,59	26,83	22,32	27,10	22,16	26,47	20,77
	odchylka (+/-)	-	0,81	-4,64	0,46	-4,04	0,69	-4,18	1,05	-3,45	1,33	-3,61	0,69	-5,00

3.14. Zemědělská půda

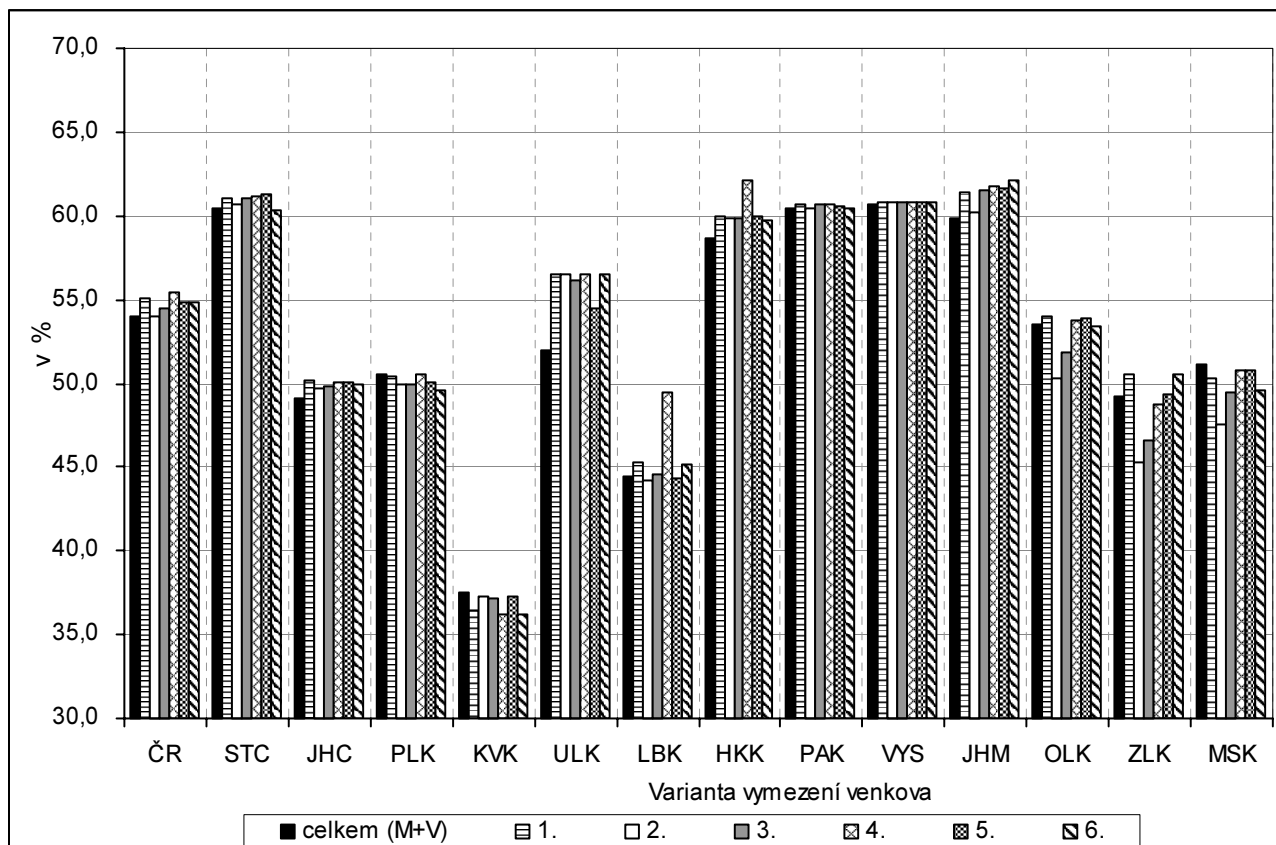
Ukazatel 14	Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006
Popis	Zemědělskou půdu tvoří souhrn druhů pozemků (kultur) sloužících bezprostředně zemědělskému výrobnímu procesu jako základní prostředek, z něhož se získává rostlinná produkce (patří sem orná půda, trvalé travní porosty – louky a pastviny, chmelnice, vinice, zahrady a ovocné sady).
Zdroj	Český úřad zeměměřický a katastrální

V **České republice** byla k 31. 12. 2006 výměra zemědělské půdy 4 254 406 ha, což odpovídá 53,9 % rozlohy státu. Rozloha zemědělské půdy se velice pozvolna snižuje, naproti tomu dochází k nárůstu rozlohy všech ostatních kategorií (lesních, vodních, zastavěných i ostatních ploch). Největší podíl zemědělské půdy je v úrodných oblastech Polabí a jižní Moravy, tedy ve Středočeském, Královéhradeckém, Pardubickém a Jihomoravském kraji a v tradiční zemědělské oblasti na Vysočině. V těchto krajích jsou zjištěny také nejvyšší podíly orné půdy. Naproti tomu v horských oblastech v severní části republiky tvoří významnou část zemědělských ploch trvalé travní porosty (Karlovarský a Liberecký kraj).

Zemědělská výroba je tradičně soustředěna do úrodných oblastí v nižších polohách, kde jsou též příznivé podmínky pro vývoj měst. Proto je v řadě oblastí větší podíl zemědělské půdy v městských oblastech (úrodná zázemí měst), než ve venkovském prostoru. Tato výchylka je nejvíce patrná v regionech, kde převážnou část venkovského prostoru tvoří méně úrodné, výše položené polohy, z velké části zalesněné. Mezi oblastmi, které nebyly tradičně zemědělské, ale významné zastoupení zde měla řemesla, průmyslová výroba a těžba, patří Moravskoslezský, Karlovarský, Plzeňský a Zlínský kraj. Nejvýraznější rozdíly mezi podílem zemědělské půdy v městském a venkovském prostoru jsou pro všechny varianty vymezení v Ústeckém kraji.

V **Pardubickém kraji** tvoří zemědělská půda více než 60 % rozlohy kraje. Téměř ze tří čtvrtin (73,2 %) se na zemědělské půdě podílí orná půda. Rozdíly v podílu zemědělské půdy jsou mezi jednotlivými variantami vymezení venkova nepatrné. Podíl zemědělské půdy ve venkovském prostoru se pohybuje od 60,5 % ve 2. a 6. variantě po 60,7 % ve variantách 1, 3 a 4. Ve variantách 2 a 6 se neliší podíl zemědělské půdy ve venkovském a městském prostoru, v ostatních variantách je vyšší podíl zemědělské půdy na venkově (největší rozdíl je 1,3 procentního bodu ve variantě 3).

Graf 3.14 Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Tab. 3.14 Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	53,9	50,7	55,1	53,7	54,0	52,1	54,5	49,5	55,4	50,3	54,8	51,9	54,8
	odchylka (+/-)	-	-3,2	1,2	-0,2	0,1	-1,8	0,5	-4,4	1,5	-3,6	0,9	-2,0	0,8
ČR bez Prahy	hodnota	54,0	50,9	55,1	54,0	54,0	52,4	54,5	49,7	55,4	50,6	54,8	52,2	54,8
	odchylka (+/-)	-	-3,1	1,1	0,0	-0,0	-1,6	0,5	-4,3	1,4	-3,4	0,8	-1,9	0,8
Středočeský	hodnota	60,5	57,6	61,1	59,5	60,7	57,9	61,0	57,0	61,2	54,9	61,3	60,9	60,3
	odchylka (+/-)	-	-2,9	0,6	-1,0	0,3	-2,5	0,5	-3,5	0,7	-5,6	0,8	0,4	-0,1
Jihočeský	hodnota	49,1	45,5	50,2	45,9	49,8	45,5	49,8	45,8	50,1	44,8	50,1	46,3	50,0
	odchylka (+/-)	-	-3,6	1,1	-3,2	0,7	-3,6	0,7	-3,3	1,0	-4,3	1,0	-2,8	0,9
Plzeňský	hodnota	50,5	50,9	50,5	53,8	49,9	53,9	49,9	50,4	50,6	52,6	50,1	53,3	49,6
	odchylka (+/-)	-	0,4	-0,1	3,3	-0,6	3,3	-0,6	-0,1	0,0	2,0	-0,5	2,7	-0,9
Karlovarský	hodnota	37,5	39,8	36,4	38,2	37,2	38,5	37,2	39,5	36,2	38,3	37,3	40,0	36,2
	odchylka (+/-)	-	2,2	-1,1	0,7	-0,3	0,9	-0,4	2,0	-1,3	0,7	-0,2	2,5	-1,3
Ústecký	hodnota	51,9	42,2	56,5	40,1	56,5	39,9	56,2	42,2	56,5	42,8	54,5	42,5	56,5
	odchylka (+/-)	-	-9,8	4,5	-11,8	4,6	-12,1	4,2	-9,7	4,5	-9,1	2,6	-9,5	4,6
Liberecký	hodnota	44,4	42,3	45,3	45,0	44,2	44,0	44,6	37,5	49,4	44,7	44,3	42,7	45,1
	odchylka (+/-)	-	-2,1	0,9	0,6	-0,2	-0,4	0,1	-6,9	5,0	0,3	-0,1	-1,7	0,7
Královéhradecký	hodnota	58,7	55,0	59,9	54,9	59,8	54,5	59,8	49,5	62,1	54,4	59,9	55,7	59,8
	odchylka (+/-)	-	-3,7	1,2	-3,8	1,1	-4,2	1,1	-9,2	3,5	-4,3	1,2	-3,0	1,1
Pardubický	hodnota	60,5	59,5	60,7	60,5	60,5	59,4	60,7	59,5	60,7	60,0	60,6	60,5	60,5
	odchylka (+/-)	-	-1,0	0,3	0,0	-0,0	-1,1	0,3	-0,9	0,2	-0,5	0,1	0,0	-0,0
Vysočina	hodnota	60,6	60,1	60,8	60,1	60,8	59,9	60,8	60,1	60,8	60,0	60,8	60,1	60,8
	odchylka (+/-)	-	-0,5	0,1	-0,5	0,1	-0,7	0,2	-0,6	0,1	-0,6	0,1	-0,5	0,1
Jihomoravský	hodnota	59,9	56,3	61,4	59,3	60,2	55,2	61,6	53,2	61,8	52,0	61,6	55,5	62,2
	odchylka (+/-)	-	-3,6	1,5	-0,6	0,3	-4,7	1,7	-6,7	1,9	-7,9	1,7	-4,4	2,3
Olomoucký	hodnota	53,5	52,1	54,0	61,0	50,3	59,0	51,9	52,5	53,7	51,7	53,8	53,6	53,4
	odchylka (+/-)	-	-1,4	0,5	7,6	-3,2	5,6	-1,6	-0,9	0,3	-1,8	0,4	0,1	-0,0
Zlínský	hodnota	49,3	47,5	50,6	56,1	45,2	55,5	46,6	50,9	48,7	49,1	49,3	47,6	50,5
	odchylka (+/-)	-	-1,8	1,3	6,8	-4,0	6,2	-2,7	1,6	-0,6	-0,2	0,1	-1,6	1,2
Moravskoslezský	hodnota	51,1	52,2	50,3	55,1	47,6	53,7	49,4	51,9	50,7	51,9	50,8	52,9	49,5
	odchylka (+/-)	-	1,1	-0,8	4,0	-3,5	2,6	-1,7	0,8	-0,3	0,8	-0,3	1,8	-1,5

3.15. Lesní pozemky

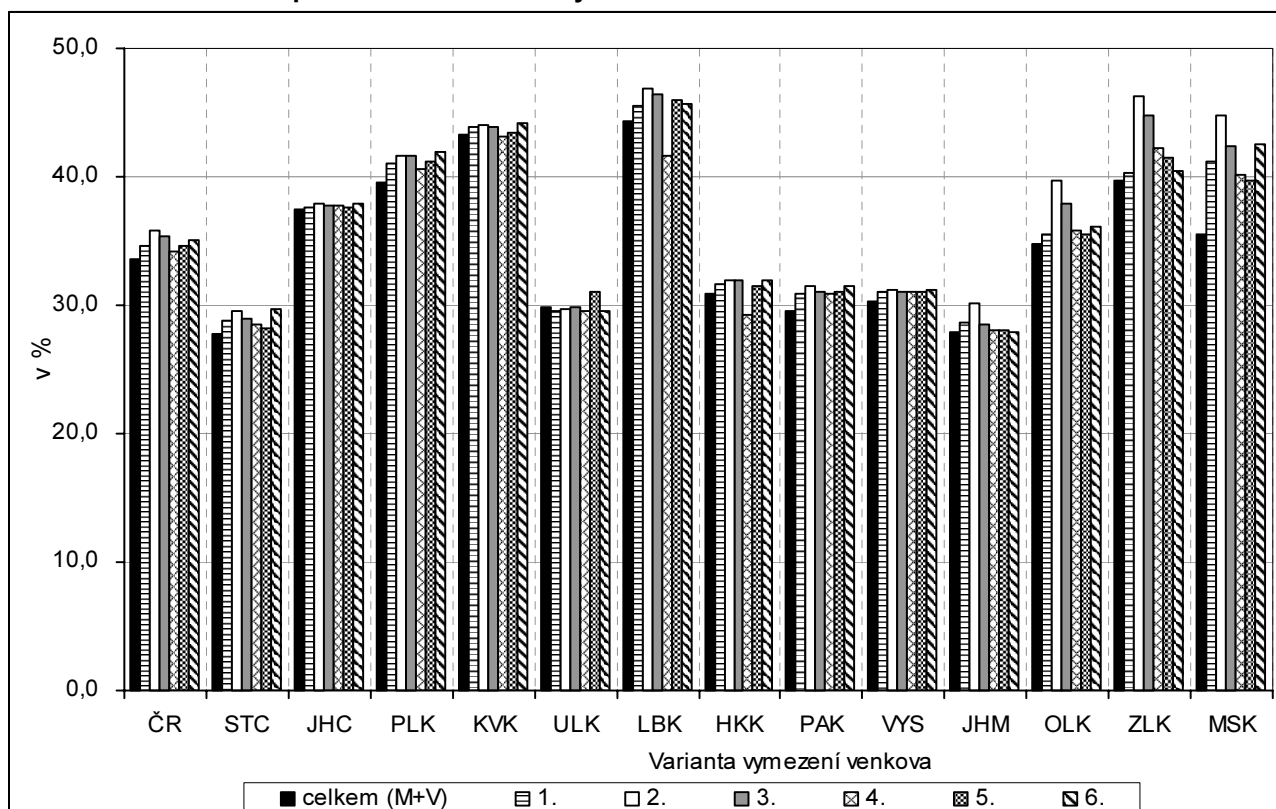
Ukazatel 15	Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006
Popis	V rozloze lesních pozemků je zahrnuta porostní půda, tj. půda využívaná přímo k lesní produkci nebo jen dočasně odlesněná s úmyslem opětovné obnovy lesního porostu, bezlesí, tj. dočasně odlesněná část lesní půdy, sloužící provozu lesního hospodářství nepřímo (plocha lesních školek, lesních skladů, měkké lesní cesty, průseky apod.), odňaté pozemky zemědělskému půdnímu fondu přidělené lesnímu hospodářství k zalesnění, ale dosud nezalesněné, pozemky na horní hranici stromové vegetace porostlé kosodřevinou, s výjimkou zastavěných pozemků (vysokohorské chaty, lyžařské vleky a jiná účelová zařízení).
Zdroj	Český úřad zeměměřický a katastrální

Plocha lesních pozemků v České republice mírně roste (od roku 2000 o 0,5 %) a v současnosti je jejich výměra 26 491 km² (k 31. 12. 2006). To odpovídá necelým 34 % plochy území státu. Rozmístění a rozloha lesních pozemků je ovlivňována vhodností ploch k využití v zemědělství (kvalita půdy, sklonitost, dostupnost), stupněm urbanizace dané oblasti, případně i výskytem nerostných surovin. Rozmístění lesních ploch je velmi diferencované; soustřeďují se zejména do okrajových oblastí země s vyšší nadmořskou výškou. Jejich největší zastoupení lze nalézt v Libereckém kraji (více než 44 % všech ploch), naproti tomu nejmenší podíl lesů je ve Středočeském a Jihomoravském kraji – necelých 28 % území.

Ve většině krajů platí, že **ve venkovských oblastech je větší podíl lesních ploch než v městských** ve všech variantách vymezení venkova. Výjimkou je Ústecký kraj, kde je ve třech variantách (2., 4. a 6.) vyšší podíl lesních ploch v městském území oproti venkovskému prostoru. Nadprůměrný podíl lesů byl zjištěn u městského prostoru podle varianty 4 též v Karlovarském, Libereckém a Královéhradeckém kraji a u varianty 6 v Jihomoravském kraji. Nejvýraznější rozdíly v podílu lesní půdy mezi venkovským a městským územím jsou v Moravskoslezském kraji a pro varianty 2 a 3 (venkovem jsou všechny obce do 1 000 obyvatel plus obce do 3 000 s hustotou do 100, resp. 150 obyvatel/km²) v kraji Zlínském, Olomouckém a Plzeňském.

Pardubický kraj je regionem s třetím nejnižším podílem lesních pozemků. Vlivem výhodných přírodních podmínek, kvalitních půd a nízké nadmořské výšce v západní polovině kraje byla značná část území přeměněna na zemědělskou půdu. Lesy si zachovaly významnější zastoupení převážně ve východní polovině kraje. Podíl lesních ploch ve venkovských oblastech Pardubického kraje se pohybuje dle variant vymezení mezi 30,9 % a 31,5 %. Nejvyšších hodnot je dosaženo ve 2. a 6. variantě – obce v zázemí Pardubic se vyznačují nižším podílem lesních ploch, proto jejich zařazení do městského prostoru navýšilo procentuelní zastoupení lesa na venkově. Největší rozdíl v podílu lesních pozemků mezi městským a venkovským prostorem je ve variantě 6 (9,2 procentního bodu), nejmenší je ve variantě 1 (6,9 p. b.).

Graf 3.15 Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Tab. 3.15 Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	33,6	30,7	34,6	27,1	35,9	27,7	35,3	31,9	34,2	29,4	34,6	30,1	35,0
	odchylka (+/-)	-	-2,9	1,0	-6,5	2,3	-5,9	1,7	-1,7	0,6	-4,1	1,0	-3,5	1,4
ČR bez Prahy	hodnota	33,7	31,2	34,6	27,5	35,9	28,2	35,3	32,5	34,2	30,1	34,6	30,6	35,0
	odchylka (+/-)	-	-2,5	0,9	-6,2	2,1	-5,6	1,6	-1,3	0,4	-3,6	0,9	-3,2	1,3
Středočeský	hodnota	27,7	22,9	28,7	21,0	29,5	21,4	29,0	23,5	28,6	24,7	28,2	21,6	29,6
	odchylka (+/-)	-	-4,8	1,0	-6,7	1,8	-6,3	1,3	-4,2	0,8	-3,0	0,4	-6,2	1,9
Jihočeský	hodnota	37,4	36,5	37,7	35,2	37,9	35,6	37,8	36,4	37,7	36,7	37,6	35,8	37,9
	odchylka (+/-)	-	-0,9	0,3	-2,2	0,4	-1,9	0,4	-1,1	0,3	-0,7	0,2	-1,6	0,5
Plzeňský	hodnota	39,5	33,4	41,0	28,6	41,6	28,7	41,6	36,4	40,7	32,7	41,2	32,2	42,0
	odchylka (+/-)	-	-6,2	1,5	-10,9	2,1	-10,9	2,0	-3,1	1,1	-6,8	1,6	-7,4	2,5
Karlovarský	hodnota	43,3	42,1	43,9	41,3	44,1	41,6	43,9	43,4	43,1	42,8	43,4	41,6	44,1
	odchylka (+/-)	-	-1,2	0,6	-1,9	0,8	-1,6	0,7	0,2	-0,1	-0,4	0,1	-1,6	0,9
Ústecký	hodnota	29,8	30,3	29,6	30,2	29,7	29,7	29,9	30,5	29,5	25,8	31,0	30,4	29,5
	odchylka (+/-)	-	0,5	-0,2	0,4	-0,2	-0,1	0,0	0,7	-0,3	-4,0	1,1	0,6	-0,3
Liberecký	hodnota	44,3	41,3	45,5	37,7	46,9	38,0	46,4	47,9	41,7	38,7	46,0	41,0	45,7
	odchylka (+/-)	-	-2,9	1,2	-6,6	2,6	-6,2	2,2	3,6	-2,6	-5,5	1,7	-3,3	1,4
Královéhradecký	hodnota	31,0	28,9	31,7	27,7	31,9	27,5	31,9	35,4	29,3	29,0	31,5	28,4	31,9
	odchylka (+/-)	-	-2,1	0,7	-3,2	1,0	-3,5	0,9	4,5	-1,7	-2,0	0,6	-2,6	0,9
Pardubický	hodnota	29,5	24,0	30,9	22,4	31,5	22,5	31,1	23,2	31,0	21,8	31,0	22,8	31,5
	odchylka (+/-)	-	-5,5	1,4	-7,1	2,0	-7,0	1,6	-6,3	1,5	-7,7	1,5	-6,7	2,0
Vysočina	hodnota	30,3	27,3	31,1	27,2	31,1	27,3	31,0	27,6	31,1	26,8	31,1	27,4	31,2
	odchylka (+/-)	-	-3,1	0,8	-3,2	0,8	-3,1	0,7	-2,7	0,7	-3,6	0,7	-2,9	0,8
Jihomoravský	hodnota	28,0	26,3	28,7	24,2	30,1	26,4	28,5	27,8	28,0	27,5	28,1	28,1	27,9
	odchylka (+/-)	-	-1,6	0,7	-3,8	2,2	-1,6	0,6	-0,2	0,1	-0,5	0,1	0,1	-0,1
Olomoucký	hodnota	34,8	32,6	35,6	23,1	39,7	23,6	37,9	31,0	35,8	31,2	35,5	31,4	36,2
	odchylka (+/-)	-	-2,2	0,8	-11,6	4,9	-11,1	3,2	-3,8	1,0	-3,6	0,7	-3,4	1,4
Zlínský	hodnota	39,7	38,8	40,3	28,6	46,2	28,1	44,7	32,7	42,2	33,8	41,5	38,7	40,4
	odchylka (+/-)	-	-0,9	0,6	-11,1	6,6	-11,6	5,0	-6,9	2,5	-5,9	1,8	-1,0	0,7
Moravskoslezský	hodnota	35,5	27,5	41,2	24,8	44,7	24,7	42,4	24,7	40,1	23,5	39,6	27,3	42,5
	odchylka (+/-)	-	-8,0	5,7	-10,7	9,2	-10,8	6,9	-10,8	4,6	-12,0	4,1	-8,3	7,0

3.16. Zastavěné a ostatní plochy

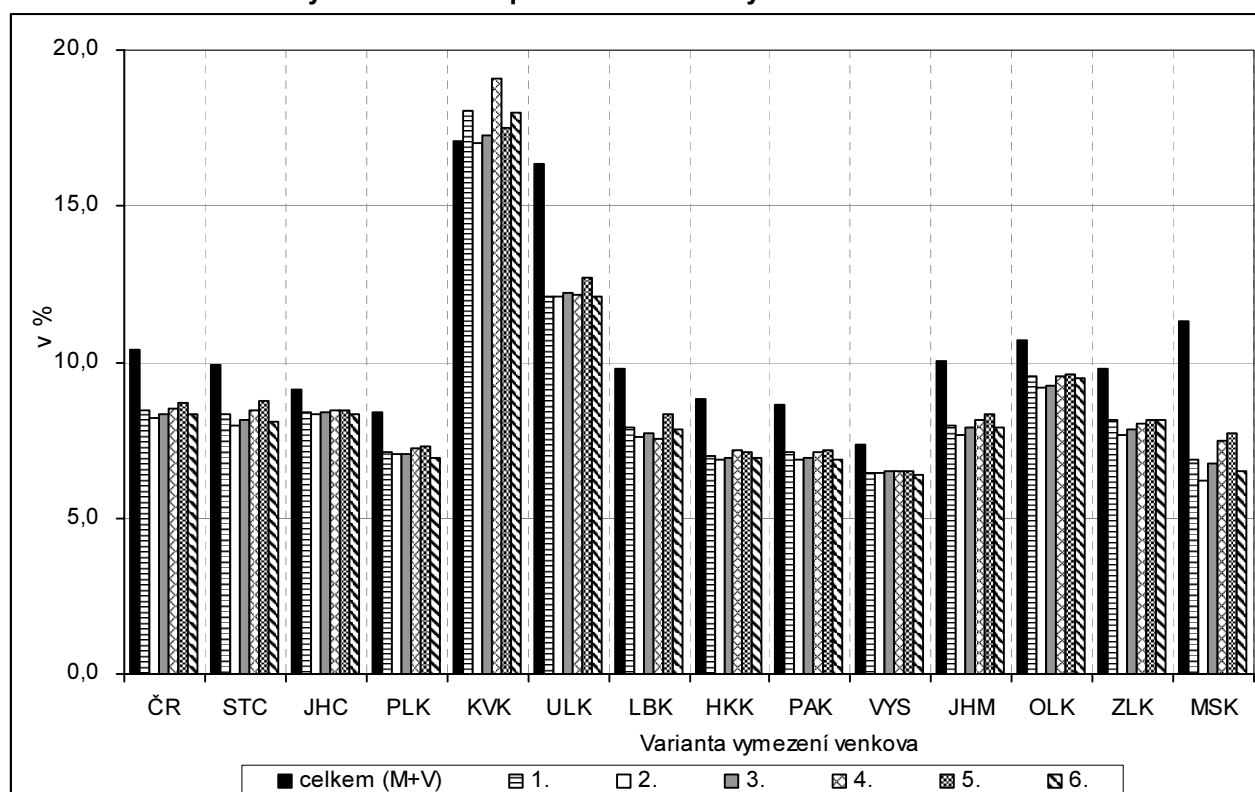
Ukazatel 16	Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006
Popis	Zastavěné plochy tvoří pozemky, na kterých jsou postaveny budovy a nádvoří náležející k obytným, hospodářským nebo průmyslovým budovám jako jejich příslušenství. Mezi ostatní plochy patří všechny ostatní pozemky, určené jako skladištní a dílenské prostory, dále stavební místa, pokud slouží v současné době k jiným účelům a nedají se zemědělsky využít, pozemky určené k dopravě nebo k telekomunikaci, určené pro zdravotnictví, rekreační plochy u chat (nikoli soukromých) a hotelů, pozemky určené jako státní přírodní rezervace nebo jiná chráněná území, areály kulturních památek, parky, okrasné zahrady, pozemky určené k dobývání nerostů a jiných surovin a k ukládání vedlejších produktů při těžbě a jako stálé manipulační prostory apod., dále jsou to hřbitovy a pozemky, které nejde zemědělsky obdělávat (rokle, výmoly, ochranné hráze atd.) a pozemky, které neposkytují trvalý užitek z jiných důvodů (plochy zarostlé křovinami, zanesené štěrkem či kamením, půdy zamokřené).
Zdroj	Český úřad zeměměřický a katastrální

Jak zastavěné, tak ostatní plochy se z převážné většiny týkají činností bezprostředně spojených s urbanizací a s intenzivní nezemědělskou činností člověka. Jsou jednoznačně soustředovány do oblastí, ve kterých došlo k nejvýraznější přeměně původní krajiny. Většinou se jedná o negativní projevy lidského ovlivňování a přetváření krajiny (výjimku tvoří plochy parků, přírodních rezervací a chráněných území).

Zastavěné a ostatní plochy tvoří 10,4 % rozlohy území **České republiky**. Z toho naprostou většinu představují ostatní plochy (6 915 km²), menší část pak zastavěné plochy (1 302 km²). Jejich **zastoupení v městských oblastech** Česka je **téměř dvojnásobné v porovnání s venkovským prostorem** dle všech variant vymezení. Při srovnání krajů se nejvíce zastavěných a ostatních ploch vyskytuje v Karlovarském a Ústeckém kraji, tedy v oblastech s rozsáhlou povrchovou těžbou. Karlovarský kraj je rovněž jediný, kde je rozloha zastavěných a ostatních ploch ve venkovských oblastech vyšší než v městských částech kraje (v pěti ze šesti variant vymezení). Kromě zmíněné povrchové těžby se na tomto stavu podílí i vojenský prostor Hradiště, jehož značná část je zahrnuta do ostatních ploch. Nejnižší podíl zastavěných ploch má kraj Vysočina ve venkovském (6,4 % ve variantě 6) i městském prostoru (11,3 % ve variantě 4). Pro porovnání v Hl. m. Praze tvoří zastavěné a ostatní plochy 46 % území.

V Pardubickém kraji nedosahuje ve všech variantách podíl zastavěných a ostatních ploch ve venkovském prostoru ani poloviční úrovně podílu zjištěného v městských částech kraje. Maximální hodnoty 7,2 % má podíl zastavěných a ostatních ploch v 5. variantě vymezení (venkovem jsou obce, které nejsou obcemi s POU), naopak nejnižší ve 2. variantě, a to 6,8 % (všechny obce do 1 000 obyvatel + obce do 3 000 obyv. s hustotou do 100 obyvatel/km²). Největší rozdíl mezi městským a venkovským prostorem (8,3 procentního bodu) byl zjištěn u 4. varianty.

Graf 3.16 Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Tab. 3.16 Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	10,4	15,9	8,4	16,6	8,2	17,6	8,3	16,0	8,5	17,5	8,7	15,4	8,3
	odchylka (+/-)	-	5,5	-2,0	6,2	-2,2	7,2	-2,1	5,6	-1,9	7,1	-1,7	5,0	-2,1
ČR bez Prahy	hodnota	10,2	15,2	8,4	15,9	8,2	16,8	8,3	15,3	8,5	16,6	8,7	14,8	8,3
	odchylka (+/-)	-	5,0	-1,8	5,7	-2,0	6,6	-1,9	5,1	-1,7	6,4	-1,5	4,6	-1,9
Středočeský	hodnota	9,9	17,5	8,3	17,3	8,0	18,5	8,1	17,4	8,4	18,3	8,7	15,7	8,1
	odchylka (+/-)	-	7,5	-1,6	7,4	-1,9	8,6	-1,8	7,5	-1,5	8,4	-1,2	5,8	-1,8
Jihočeský	hodnota	9,1	11,6	8,4	13,0	8,3	13,1	8,4	11,5	8,4	12,1	8,4	11,7	8,3
	odchylka (+/-)	-	2,5	-0,7	3,9	-0,8	4,0	-0,8	2,4	-0,7	3,0	-0,7	2,6	-0,8
Plzeňský	hodnota	8,4	13,9	7,1	15,5	7,0	15,5	7,1	11,5	7,2	12,9	7,3	12,8	6,9
	odchylka (+/-)	-	5,5	-1,3	7,1	-1,4	7,1	-1,3	3,1	-1,1	4,5	-1,1	4,4	-1,5
Karlovarský	hodnota	17,1	15,1	18,1	17,2	17,0	16,6	17,2	14,0	19,1	15,4	17,5	15,4	18,0
	odchylka (+/-)	-	-1,9	1,0	0,2	-0,1	-0,4	0,2	-3,1	2,0	-1,7	0,5	-1,7	0,9
Ústecký	hodnota	16,3	25,5	12,1	27,4	12,1	28,2	12,2	25,3	12,2	29,1	12,7	25,1	12,1
	odchylka (+/-)	-	9,1	-4,2	11,1	-4,3	11,9	-4,1	9,0	-4,2	12,8	-3,6	8,7	-4,2
Liberecký	hodnota	9,8	14,3	7,9	15,3	7,6	15,7	7,7	12,9	7,5	14,6	8,4	14,3	7,9
	odchylka (+/-)	-	4,5	-1,9	5,4	-2,2	5,9	-2,1	3,1	-2,3	4,8	-1,5	4,5	-1,9
Královéhradecký	hodnota	8,8	14,2	7,0	15,4	6,9	16,0	6,9	13,2	7,1	14,6	7,1	14,0	6,9
	odchylka (+/-)	-	5,4	-1,8	6,6	-1,9	7,2	-1,9	4,4	-1,7	5,8	-1,7	5,2	-1,9
Pardubický	hodnota	8,7	14,6	7,1	15,1	6,8	16,1	6,9	15,3	7,1	16,3	7,2	14,7	6,9
	odchylka (+/-)	-	6,0	-1,6	6,4	-1,8	7,5	-1,7	6,7	-1,6	7,6	-1,5	6,1	-1,8
Vysočina	hodnota	7,3	10,9	6,5	10,9	6,5	11,0	6,5	10,5	6,5	11,3	6,5	10,7	6,4
	odchylka (+/-)	-	3,5	-0,9	3,6	-0,9	3,7	-0,8	3,2	-0,8	4,0	-0,8	3,3	-0,9
Jihomoravský	hodnota	10,0	14,9	8,0	14,3	7,7	16,0	7,9	16,6	8,2	18,0	8,3	14,1	7,9
	odchylka (+/-)	-	4,9	-2,1	4,2	-2,4	5,9	-2,1	6,5	-1,9	7,9	-1,7	4,1	-2,1
Olomoucký	hodnota	10,7	13,7	9,5	14,2	9,2	15,7	9,3	14,7	9,6	15,7	9,6	13,5	9,5
	odchylka (+/-)	-	3,0	-1,1	3,5	-1,5	5,0	-1,4	4,1	-1,1	5,0	-1,0	2,9	-1,2
Zlínský	hodnota	9,8	12,0	8,1	13,3	7,7	14,2	7,9	14,5	8,0	15,2	8,1	12,0	8,1
	odchylka (+/-)	-	2,2	-1,6	3,6	-2,1	4,4	-1,9	4,8	-1,7	5,5	-1,7	2,2	-1,7
Moravskoslezský	hodnota	11,3	17,6	6,9	17,2	6,2	18,5	6,7	20,4	7,5	21,7	7,7	17,0	6,5
	odchylka (+/-)	-	6,3	-4,5	5,9	-5,1	7,2	-4,6	9,1	-3,8	10,4	-3,6	5,7	-4,8

3.17. Obce s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod

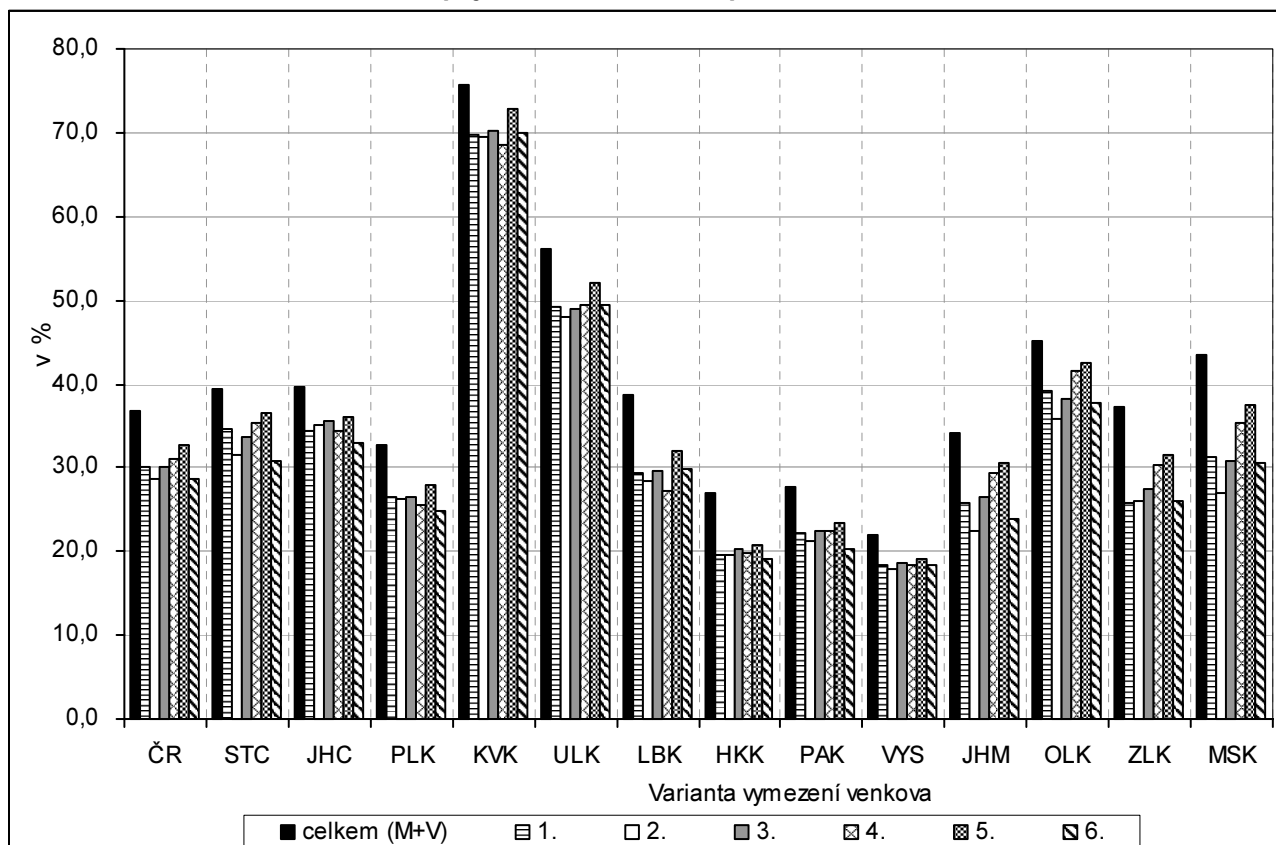
Ukazatel 17	Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006
Popis	Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod (ČOV) vypovídá o technické vybavenosti obcí, jejich ochotě a schopnosti investovat do infrastruktury a zlepšovat tak životní prostředí. Přitom za takto vybavenou obec se považuje i taková, ve které je vybavena jen některá její část.
Zdroj	Český statistický úřad

Podíl obcí vybavených kanalizací s napojením na koncovou čistírnu odpadních vod se v České republice v posledních letech postupně zvyšoval až na 36,8 % obcí k 31. 12. 2006, přičemž podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s ČOV byl ve stejném roce dvojnásobný (73,6 %). Tento rozdíl vypovídá o rozdílné vybavenosti hustě osídlených oblastí (především městských) a oblastí venkovských. Podíl obcí napojených na kanalizaci s ČOV je **ve všech variantách vymezení venkova výrazně nižší** než v městském prostoru; představuje vždy necelou třetinu venkovských obcí, přičemž u městských oblastí je oproti venkovským tento podíl až trojnásobný.

Podíl obcí vybavených kanalizací s koncovou ČOV ve **venkovském prostoru České republiky** se pohybuje od 28,6 % ve 2. variantě (kde venkovský prostor tvoří všechny obce do 1 000 obyvatel a obce do 3 000 obyvatel s hustotou menší než 100 obyvatel/km²) a shodně také v 6. variantě (obce do 2 000 obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst) až po 32,7 % v 5. variantě (obce, které nemají pověřený obecní úřad). Maximální hodnoty dosahují všechny kraje v 5. variantě, přičemž nejvyšší podíl v ní zaznamenal Karlovarský kraj (72,9 % venkovských obcí napojených na ČOV). Minimálních hodnot dosahují kraje zpravidla v 6. a 2. variantě, z toho jednoznačně nejnižší podíl zaznamenal ve 2. variantě kraj Vysočina (18,0 % obcí); u tohoto kraje však podíl venkovských obcí vybavených kanalizací s ČOV v žádné variantě nepřesáhl 19,0 %. Podíl **městských obcí** vybavených kanalizací s ČOV se v České republice pohyboval od 79,2 % (varianta č. 6) až po 98,7 % (varianta č. 5).

V **Pardubickém kraji** bylo v roce 2006 vybaveno kanalizací s koncovou ČOV celkem 27,7 % obcí (3. nejnižší podíl po kraji Vysočina a Královéhradeckém; o 9,1 procentního bodu pod republikovým průměrem), přičemž v domech napojených na kanalizaci s ČOV žilo 63,0 % obyvatel kraje. Podíl obcí takto vybavených dosáhl maximální hodnoty v 5. variantě (23,3 % venkovských obcí a všechny městské obce), nejnižší byl ve variantě 6. (20,2 % venkovských obcí a 81,8 % obcí v městském prostoru).

Graf 3.17 Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006

Tab. 3.17 Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006

Měřicí jednotka: %

ČR, kraje		Celkem	Varianta / charakter území (M - městské, V - venkovské)											
			1		2		3		4		5		6	
			V = obce do 2 tis. obyvatel		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 100 obyv. na 1 km ²		V = obce do 1 tis. obyv. + obce do 3 tis. obyv. s hustotou menší než 150 obyv. na 1 km ²		V = obce, které neměly k 31. 12. 2006 statut města		V = obce, které nejsou obcemi s pověřeným obecním úřadem		V = obce do 2 tis. obyvatel bez obcí v zázemí krajských měst	
			M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
ČR celkem	hodnota	36,8	95,2	30,1	85,9	28,6	90,7	30,2	95,9	31,0	98,7	32,7	79,2	28,6
	odchylka (+/-)	-	58,4	-6,7	49,1	-8,2	53,9	-6,7	59,1	-5,8	61,9	-4,1	42,4	-8,2
ČR bez Prahy	hodnota	36,8	95,2	30,1	85,9	28,6	90,7	30,2	95,9	31,0	98,7	32,7	79,2	28,6
	odchylka (+/-)	-	58,4	-6,7	49,1	-8,2	53,9	-6,6	59,1	-5,8	61,9	-4,1	42,4	-8,2
Středočeský	hodnota	39,4	97,7	34,6	92,6	31,6	92,2	33,6	97,4	35,3	98,2	36,5	75,0	30,8
	odchylka (+/-)	-	58,3	-4,8	53,1	-7,9	52,7	-5,9	58,0	-4,2	58,7	-3,0	35,6	-8,6
Jihočeský	hodnota	39,6	100,0	34,4	95,7	35,1	95,3	35,5	96,2	34,5	97,3	36,0	87,0	33,0
	odchylka (+/-)	-	60,4	-5,3	56,1	-4,6	55,7	-4,1	56,5	-5,1	57,7	-3,6	47,4	-6,7
Plzeňský	hodnota	32,7	100,0	26,6	100,0	26,3	100,0	26,6	98,0	25,5	97,1	27,9	65,3	24,8
	odchylka (+/-)	-	67,3	-6,2	67,3	-6,5	67,3	-6,2	65,3	-7,2	64,4	-4,8	32,6	-7,9
Karlovarský	hodnota	75,8	100,0	69,8	100,0	69,5	100,0	70,1	100,0	68,6	100,0	72,9	93,8	70,0
	odchylka (+/-)	-	24,2	-5,9	24,2	-6,2	24,2	-5,7	24,2	-7,1	24,2	-2,9	18,0	-5,8
Ústecký	hodnota	56,2	96,2	49,2	98,3	48,0	100,0	49,0	94,3	49,5	100,0	52,2	91,4	49,3
	odchylka (+/-)	-	40,0	-7,0	42,1	-8,2	43,8	-7,2	38,1	-6,7	43,8	-4,1	35,2	-6,9
Liberecký	hodnota	38,6	93,5	29,3	88,9	28,5	93,3	29,7	89,7	27,3	100,0	32,0	85,3	29,8
	odchylka (+/-)	-	54,9	-9,3	50,3	-10,1	54,7	-8,9	51,1	-11,3	61,4	-6,6	46,7	-8,8
Královéhradecký	hodnota	27,0	97,7	19,5	87,8	19,5	90,7	20,2	93,2	19,8	100,0	20,8	90,0	19,1
	odchylka (+/-)	-	70,7	-7,5	60,7	-7,5	63,7	-6,8	66,2	-7,2	73,0	-6,2	63,0	-7,9
Pardubický	hodnota	27,7	97,0	22,2	86,7	21,2	91,2	22,5	93,9	22,5	100,0	23,3	81,8	20,2
	odchylka (+/-)	-	69,3	-5,5	59,0	-6,5	63,5	-5,2	66,2	-5,2	72,3	-4,4	54,1	-7,5
Vysočina	hodnota	22,0	100,0	18,4	97,2	18,0	100,0	18,7	97,0	18,3	100,0	19,0	70,8	18,4
	odchylka (+/-)	-	78,0	-3,6	75,2	-4,1	78,0	-3,4	75,0	-3,7	78,0	-3,0	48,8	-3,6
Jihomoravský	hodnota	34,2	96,3	25,8	79,7	22,4	87,2	26,4	97,9	29,3	100,0	30,7	78,7	23,8
	odchylka (+/-)	-	62,1	-8,4	45,5	-11,7	53,0	-7,8	63,7	-4,9	65,8	-3,5	44,6	-10,4
Olomoucký	hodnota	45,2	93,3	39,1	80,7	35,9	89,1	38,2	90,0	41,6	95,0	42,6	89,7	37,6
	odchylka (+/-)	-	48,1	-6,1	35,5	-9,4	43,9	-7,0	44,8	-3,7	49,8	-2,6	44,4	-7,6
Zlínský	hodnota	37,2	92,3	25,8	75,4	26,0	87,8	27,5	100,0	30,3	100,0	31,5	88,9	26,0
	odchylka (+/-)	-	55,1	-11,4	38,2	-11,2	50,6	-9,7	62,8	-6,9	62,8	-5,6	51,7	-11,2
Moravskoslezský	hodnota	43,5	81,9	31,3	70,2	27,0	75,3	30,8	97,4	35,4	96,7	37,5	69,0	30,7
	odchylka (+/-)	-	38,5	-12,2	26,7	-16,5	31,8	-12,6	54,0	-8,1	53,2	-5,9	25,5	-12,8

3.18. Shrnutí

V **demografické oblasti** jsme pro charakteristiku rozdílů venkovských a městských oblastí vybrali pět ukazatelů. Jde jednak o ukazatele pohybu obyvatelstva, které jsme vypočetli jako roční průměry za období 2000 až 2006, abychom vyloučili náhodné vlivy na hodnoty těchto ukazatelů, a jednak o hodnocení věkové struktury obyvatelstva k 31. 12. 2006.

V letech 2000 až 2006 se ve všech variantách vymezení venkovského i městského prostoru v kraji projevoval **úbytek obyvatelstva přirozenou měnou**. Tempo úbytku obyvatelstva v městském i venkovském prostoru kraje bylo poměrně vyrovnané. Úbytek obyvatelstva ve venkovském prostoru Pardubického kraje byl ve srovnání s venkovským prostorem v celé republice výrazně pomalejší a v mezikrajském srovnání patřil k nejnižším.

Důležitým ukazatelem demografického vývoje je (při v podstatě stále míře úmrtnosti) **obecná míra plodnosti**, tedy počet živě narozených dětí na 1 000 žen ve věku 15 – 49 let. Ve všech variantách je obecná míra plodnosti ve venkovském prostoru Pardubického kraje výrazně vyšší než v prostoru městském a také vyšší než v průměru venkovského prostoru České republiky. Městský prostor kraje vykazuje při srovnání s republikovými hodnotami výsledky podprůměrné, ovšem kraj jako celek zůstává nad průměrem ČR. Rozdíly mezi jednotlivými variantami vymezení venkova nejsou v kraji příliš výrazné.

Celkový počet obyvatel i jeho demografické struktury nemalou měrou ovlivňuje stěhování (migrace). V průměru let 2000 až 2006 došlo ve venkovském prostoru (ve všech variantách vymezení) Pardubického kraje k **přírůstkům obyvatelstva stěhováním**; zjištěnými hodnotami zůstává kraj pod průměrem venkovského prostoru České republiky a řadí se mezi kraje se spíše nižšími přírůstky stěhováním. Naopak v městských obcích kraje byly zaznamenány úbytky obyvatelstva migrací překračující průměr městského prostoru ČR. Tyto tendence (příznivé migrační saldo ve venkovském prostoru a naopak úbytek obyvatel stěhováním v městském prostoru) se s různou intenzitou potvrzují téměř ve všech krajích ČR. Dochází tedy k procesu tzv. „suburbanizace“, kdy se lidé z větších měst stěhují do okolních obcí za lepšími podmínkami pro život, klidnějším a zdravějším životním prostředím, pohodlnějším bydlením apod.

Průměrný věk obyvatel venkovského prostoru v Pardubickém kraji se podle jednotlivých variant pohybuje od 39,31 do 39,42 let a ve všech variantách je nižší než v městském prostoru; v průměru všech šesti variant vymezení území je průměrný věk obyvatel ve venkovském prostoru přibližně o jeden rok nižší než v městském prostoru. Ve srovnání s republikovým průměrem je venkovské obyvatelstvo v kraji mírně mladší, což má vliv na celkově nižší průměrný věk obyvatel kraje ve srovnání s ČR.

Dalším ukazatelem věkové struktury obyvatelstva, který vykazuje větší rozdíly než průměrný věk, je **index ekonomického zatížení**. Vyjadřuje poměr mezi ekonomicky neaktivní (0 – 14 let, 65 a více let) a aktivní (15 – 64 let) složkou obyvatel. Vyšších hodnot dosahuje index ekonomického zatížení ve venkovském prostoru. Rozdíly mezi jednotlivými variantami vymezení venkova nejsou příliš výrazné, rozdíly mezi jednotlivými vymezeními městského prostoru jsou také minimální. Ve srovnání s průměrem České republiky (i s údaji zjištěnými v ostatních krajích) jsou hodnoty ukazatele v kraji jak na venkově, tak v městském prostoru méně příznivé.

Oblast bydlení je zastoupena dvěma ukazateli bytové výstavby, a to počtem dokončených bytů a jejich průměrnou obytnou plochou. Pro hlubší charakteristiku této oblasti by bylo možno využít výsledky sčítání lidu, které se však naposledy konalo v roce 2001 a další se připravuje na rok 2011.

Počet **bytů dokončených** v letech 2000 až 2006 po přepočtu na 1 000 obyvatel byl v kraji v rámci České republiky mírně nadprůměrný (kraj 20,0 bytů na 1 000 obyvatel; ČR 19,6 bytu na 1 000 obyvatel). Rozdíly mezi městským a venkovským prostorem nejsou tak výrazné jako v celé České republice. Vyšší intenzita bytové výstavby byla na venkově vymezeném všemi variantami, kromě varianty 6. Opačný poměr ve variantě 6 souvisí se zařazením menších obcí s rozvinutou bytovou výstavbou ležících v zázemí města Pardubice do městského prostoru.

Průměrná obytná plocha bytů nabývá ve venkovském prostoru hodnot od 71,5 do 75,1 m² a v městském prostoru je zhruba o 12 m² menší. Relativně nejvyšší hodnotu ukazatele v městském prostoru ve variantě 6 ovlivňuje intenzivní výstavba bytů s relativně větší obytnou plochou v zázemí krajského města.

V **oblasti ekonomické aktivity** musíme vycházet především z výsledků sčítání lidu, protože údaje v ekonomických statistikách jsou běžně zjišťovány výběrovým způsobem s dopočtem z výběrového na základní soubor pomocí matematickostatistických metod a data na nižších územních úrovních nejsou dostatečně reprezentativní.

Míra ekonomické aktivity, tj. podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu osob starších 15 let, činila k 1. 3. 2001 v Pardubickém kraji 60,49 % a o 0,77 procentního bodu zaostávala za celorepublikovou hodnotou. Ve venkovském prostoru kraje se dle variant vymezení pohybuje v rozpětí od 59,07 %

po 59,28 %. V městském prostoru je míra ekonomické aktivity zhruba o 2 procentní body vyšší, rozdíly mezi jednotlivými variantami nejsou příliš významné.

Výraznější rozdíly mezi venkovským a městským prostorem byly zaznamenány v **počtu obsazených pracovních míst** na 1 000 zaměstnaných trvale bydlících v obci. Údaje vycházejí z výsledků sčítání lidu 2001, kdy byla zjišťována také dojíždka do zaměstnání. Na 1 000 zaměstnaných trvale (resp. dlouhodobě) bydlících v kraji připadalo celkem 972 obsazených pracovních míst. Ve venkovském prostoru se přitom hodnota ukazatele pohybovala v rozmezí 552 až 612 míst, v městském prostoru pak od 1 178 do 1 207. Maximální hodnota v případě varianty 5 souvisí s tím, že jsou zde do městského prostoru zahrnuty pouze obce se sídlem pověřeného úřadu (tj. většinou významná centra dojížděky za prací).

Důležitým ukazatelem pro hodnocení venkovského prostoru je **podíl zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybolovu** na celkovém počtu zaměstnaných. V kraji je podíl zaměstnaných v primárním sektoru (dle SLDB) vyšší proti republikovému průměru o 1,8 procentního bodu, ještě vyšší je pouze v kraji Vysočina, Jihočeském a Plzeňském kraji. Hodnota ukazatele se mezi jednotlivými variantami vymezení venkovského prostoru v Pardubickém kraji liší méně (12,8 % až 14,2 %) než při celostátním hodnocení. V městském prostoru je v kraji zaměstnanost v zemědělství nižší a představuje v jednotlivých variantách 2,5 až 2,8 % celkového počtu zaměstnaných. Mezi jednotlivými variantami jsou natolik malé rozdíly, že bude třeba pro výběr vhodné varianty vymezení venkova volit jiný ukazatel.

V oblasti trhu práce je nejdůležitějším ukazatelem míra nezaměstnanosti. Zvolili jsme dva způsoby jejího výpočtu, a to registrované uchazeče o zaměstnání k 31. 12. 2006 vztažené jednak k ekonomicky aktivním ze SLDB 2001 a jednak k počtu obyvatel ve věku 18 – 64 let. První způsob výpočtu je oficiálně uznávaný, ale výhodou druhého způsobu výpočtu je, že poměruje údaje ze stejného období, což je důležité především v územích s většími změnami v počtu obyvatel přirozenou měnou nebo stěhováním.

Míra nezaměstnanosti (počítaná z dosažitelných uchazečů) v kraji (7,19 % ke konci roku 2006) leží dlouhodobě pod celorepublikovou hodnotou a zároveň přibližně uprostřed mezi kraji. Ve venkovském prostoru přitom nabývá hodnot od 7,97 % po 8,34 %. V rámci vymezeného městského prostoru se pak míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje od 6,59 % po 6,73 %. Větší rozdíly jsou v míře nezaměstnanosti žen než v míře nezaměstnanosti mužů.

Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 – 64 let se v kraji ke konci roku 2006 nacházel o 0,7 procentního bodu pod celorepublikovým průměrem (9. místo v mezikrajském srovnání). Ve venkovském prostoru nabývá hodnot od 6,05 % do 6,38 % v šesté variantě. Také zde se v šesté variantě zřetelně projevilo vyčlenění menších obcí ležících v zázemí města Pardubice z venkovského prostoru. Ve všech variantách je na venkově mírně vyšší podíl uchazečů o zaměstnání ve věku 50 a více let.

Jako další ukazatel ekonomické sféry jsme zvolili **počet mikropodniků v přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 18 až 64 let**. V Pardubickém kraji představoval 28 subjektů, což je pátý nejnižší počet mezi kraji. Počtem 21 mikropodniků ve venkovském prostoru se kraj řadí mezi šesti variantami nejčastěji na 10. místo v mezikrajském srovnání, zatímco při hodnocení městského prostoru se kraj nachází na 5. – 6. místě ze 13 krajů.

Ukazateli, kterými zobrazujeme podmínky pro **ekonomickou činnost na venkově**, jsou také podíly zemědělské půdy, lesních pozemků a zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře. Jedná se o ukazatele pouze nepřímě vypovídající o postavení a produkci odvětví zařazených do primárního sektoru. Podrobněji se budeme zemědělstvím zabývat v závěru roku 2008 na základě výsledků strukturálního šetření v zemědělství, které proběhlo v celé republice na podzim roku 2007.

Pro hodnocení **oblasti infrastruktury a životního prostředí** statistické výkaznictví neposkytuje mnoho relevantních podkladů, které by umožňovaly zobrazovat rozdíly mezi venkovem a městem. Také touto oblastí se budeme podrobněji zabývat v příštím roce. Zde jsme jako reprezentanty zvolili podíl obcí vybavených kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod a několik údajů o občanské vybavenosti, které jsou uvedeny v přílohové tabulce č. 1. Městské prostory jsou většinou plně vybaveny (zkoumáme pouze, zda obec je vybavena či nikoliv, přičemž musí být takto vybavena alespoň jedna část obce).

V Pardubickém kraji bylo v roce 2006 vybaveno **kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod** celkem 27,7 % obcí (3. nejnižší podíl po kraji Vysočina a Královéhradeckém; o 9,1 procentního bodu pod republikovým průměrem), přičemž v domech napojených na kanalizaci s ČOV žilo 63,0 % obyvatel kraje. Podíl obcí takto vybavených dosáhl maximální hodnoty v 5. variantě (23,3 % venkovských obcí a všechny městské obce), nejnižší byl ve variantě 6 (20,2 % venkovských obcí a 81,8 % obcí v městském prostoru).

Tab. 3.18 Rozdíly hodnot vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji podle variant vymezení venkovského prostoru

minimum

maximum

Ukazatel	Měřicí jednotka	Kraj celkem	Hodnota ve venkovském prostoru						Rozdíl hodnot v městském a venkovském prostoru (M - V)					
			Varianta venkova č.:						Varianta venkova č.:					
			1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Přirozený přírůstek obyvatel v letech 2000 - 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)	%	-0,83	-0,80	-0,93	-0,82	-0,95	-0,87	-0,81	-0,06	0,14	-0,02	0,18	0,06	-0,04
Živě narození v letech 2000 - 2006 na 1 000 žen ve věku 15 - 49 let (roční průměr)	%	38,25	40,45	40,51	40,33	40,26	40,33	40,56	-3,45	-3,39	-3,29	-3,19	-3,48	-3,50
Přírůstek obyvatelstva stěhováním v letech 2000 - 2006 na 1 000 obyvatel (roční průměr)	%	0,64	5,17	4,70	5,59	4,79	5,42	4,23	-7,21	-6,19	-7,96	-6,71	-8,13	-5,54
Průměrný věk obyvatel k 31. 12. 2006	roky	40,03	39,40	39,38	39,31	39,39	39,37	39,42	1,01	0,99	1,17	1,04	1,13	0,94
Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2006	%	42,18	42,57	42,79	42,51	42,63	42,54	42,69	-0,63	-0,93	-0,54	-0,74	-0,62	-0,79
Dokončené byty v letech 2000 - 2006 na 1 000 obyvatel	počet	20,0	20,8	20,1	21,9	20,2	21,8	19,2	-1,3	-0,1	-3,0	-0,4	-3,0	1,3
Průměrná obytná plocha bytu dokončeného v letech 2000 - 2006	m ²	66,4	74,5	74,7	73,2	75,1	73,4	71,5	-13,3	-12,7	-11,7	-14,2	-12,7	-7,7
Míra ekonomické aktivity (SLDB 2001)	%	60,49	59,27	59,07	59,20	59,28	59,25	59,23	1,93	2,15	2,05	1,94	2,09	1,93
Počet pracovních míst na 1 000 zaměstnaných bydlících na území (SLDB 2001)	počet	972	580	552	588	596	612	559	609	627	601	592	595	624
Podíl zaměstnaných v odvětví zemědělství, lesnictví a chovu ryb na zaměstnaných se zjištěným odvětvím celkem (SLDB 2001)	%	6,5	13,5	14,2	13,6	13,3	12,8	13,9	-10,9	-11,4	-11,0	-10,7	-10,3	-11,1
Míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2006	%	7,19	8,20	8,13	8,07	8,10	7,97	8,34	-1,57	-1,40	-1,38	-1,44	-1,29	-1,75
Podíl uchazečů o zaměstnání celkem na obyvatelstvu ve věku 18 - 64 let k 31. 12. 2006	%	5,74	6,23	6,18	6,10	6,18	6,05	6,38	-0,79	-0,67	-0,58	-0,71	-0,53	-0,99
Počet mikropodniků (1 - 9 zaměstnanců) na 1 000 obyvatel ve věku 18 - 64 let k 31. 12. 2006	počet	28,12	20,95	20,75	21,08	20,95	21,10	20,35	11,51	11,28	11,42	11,67	12,06	12,04
Podíl zemědělské půdy na celkové výměře území k 31. 12. 2006	%	60,5	60,7	60,5	60,7	60,7	60,6	60,5	-1,3	0,0	-1,4	-1,2	-0,6	0,0
Podíl lesních pozemků na celkové výměře území k 31. 12. 2006	%	29,5	30,9	31,5	31,1	31,0	31,0	31,5	-6,9	-9,0	-8,6	-7,8	-9,2	-8,7
Podíl zastavěných a ostatních ploch na celkové výměře území k 31. 12. 2006	%	8,7	7,1	6,8	6,9	7,1	7,2	6,9	7,5	8,2	9,2	8,2	9,1	7,9
Podíl obcí s kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod k 31. 12. 2006	%	27,7	22,2	21,2	22,5	22,5	23,3	20,2	74,7	65,5	68,6	71,5	76,7	61,6